

2012

JAARVERSLAG

2012

WOORD VOORAF	5
VBT ALS ORGANISATIE	6
1. MISSIE	6
2. PERSONEEL	6
3. LEDEN	7
4. BESTUURSORGANEN	8
4.1. Bestuurscomité - Raad van Bestuur	8
4.2. Algemene Vergadering	9
5. WERKGROEPEN	10
6. EXTERNE VERTEGENWOORDIGINGEN	10
VEILINGOMZET EN -AANVOER	12
7. EVOLUTIE VAN DE VEILINGOMZET EN -AANVOER	12
7.1. Omzet VBT-veilingen	12
7.2. Aanvoer, prijs en omzet VBT-producten	16
VBT-ACTIVITEITENVERSLAG	18
8. WERKING - BELANGRIJKE DOSSIERS	18
8.1. VBT-database	18
8.2. Prognoses oogst en opvolging stocks	18
8.3. Redactie	19
8.4. Europees en internationaal overleg	20
8.5. Simultaanverkoop	21
8.6. Onderzoek	22
8.7. Kwaliteitssystemen	23
8.8. Responsibly Fresh	26
8.9. Productmonitoring	28
8.10. Export derde landen	28
8.11. Overige dossiers	31
9. GEMEENSCHAPPELIJKE MARKTORDENING GROENTEN & FRUIT	33
9.1. Europees kader	33
9.2. Toepassing in Vlaanderen	34
9.3. Belang en omvang	34
9.4. Debat landbouwbeleid en gemeenschappelijke marktordening na 2013	35
10. PROMOTIE VOOR BELGISCHE GROENTEN EN FRUIT	37
10.1. Binnenland	37
10.2. Buitenland	40
VERWANTE ORGANISATIES	43
11. VLAAMS CENTRUM VOOR BEWARING VAN TUINBOUWPRODUCTEN (VCBT)	43
12. VBT KISTENPOOL & EURO POOL SYSTEM (EPS)	45
12.1. VBT Kistenpool	45
12.2. Euro Pool System	45
13. KENNISCENTRUM VOOR DUURZAME TUINBOUW (KDT)	47

2012

In 2012 bedroeg de globale omzet van alle bij het VBT aangesloten producentencoöperaties € 792,1 miljoen. Een goed resultaat en een welgekomen opsteker na het door EHEC overschaduwde crisisjaar 2011. De groenteveilingen kenden een behoorlijke omzetsijging. De fruitveilingen daarentegen, noteerden een vrijwel gelijke of beperkt lagere omzet. De meeste groentesoorten, zowel glas als openlucht, hadden te maken met een sterke variatie in prijsvorming door de sterk wisselende weersomstandigheden. Voor hardfruit verliep de eerste jaarhelft zeer moeizaam door het structurele overaanbod op de Europese markt. Omwille van een lagere oogst, niet alleen in België maar in heel Europa, verliep de prijsvorming vanaf september stukken beter. Het aardbeiseizoen begon hoopvol. Vanaf juni zorgde het wispelturige weer echter voor een negatieve tendens. In de herfst was er enig herstel, om het jaar toch in mineur te eindigen.

Het VBT lanceerde begin februari 2012 het duurzaamheidsconcept Responsibly Fresh. Aandacht voor duurzame ontwikkeling is een belangrijk maatschappelijk thema en verwacht wordt dat dit gegeven op termijn een basisvoorwaarde wordt om toegang te hebben tot de markt. Alleen producenten en coöperaties die aantoonbaar inspanningen leveren op diverse duurzaamheidsaspecten mogen het Responsibly Fresh-keurmerk voeren. Van belang zijn de collectieve benadering en het feit dat inspanningen niet vervat kunnen worden in één momentopname. Verduurzamen is immers een continu proces.

De heer Kris Peeters, Minister-President van de Vlaamse regering, kwam speciaal naar de internationale vakbeurs Fruit Logistica in Berlijn voor de onthulling van het nieuwe concept. Responsibly Fresh is een keurmerk voor alle groenten en fruit van de VBT-veilingen. Het logo zal gebruikt worden in combinatie of integratie met bestaande productmerken. Dat het concept internationaal aanslaat, bleek uit het feit dat begin november Responsibly Fresh werd uitgeroepen tot de Europese winnaar van de eerste GlobalG.A.P. award.

De Europese Gemeenschappelijke MarktOrdering voor groenten en fruit heeft als doelstelling de sector concurrerend en rendabel te houden door middel van marktgerichte productie en concentratie van het aanbod. Het belangrijkste middel daartoe zijn de producentenorganisaties. Alle VBT-leden zijn erkend als producentenorganisatie of als unie van producentenorganisaties. Het hoeft dan ook geen betoog dat de opvolging van deze Europese wetgeving tot de kerntaken van het VBT behoort. Naast het nodige overleg inzake aanpassingen aan de bestaande toepassingsverordening, ging de meeste aandacht naar de toekomst van deze marktordering. In juni 2012 lanceerde de Europese Commissie immers een publiek debat over de toekomst van dit specifiek beleid voor de sector groenten en fruit. Het VBT formuleerde een uitvoerig antwoord op de vragen van het consultatiedocument. De VBT-bijdrage werd bijzonder geapprecieerd door de Europese Commissie, hetgeen resulteerde in twee werkbezoeken

van DG Agri aan VBT-leden om standpunten uitgebreider te kunnen uitwisselen. Ook was het VBT, als één van de weinige West-Europese experts, uitgenodigd op een high level seminarie met topverantwoordelijken van de Europese Commissie. In de loop van juni werd mede op initiatief van het VBT de kiem gelegd voor een intense samenwerking tussen vertegenwoordigers van afzetcoöperaties uit België, Frankrijk, Italië, Nederland, Portugal en Spanje. Half november resulteerde dit in een gemeenschappelijk standpunt. Deze zogenaamde 'Declaration of Bolzano' vormt de basis voor verdere gemeenschappelijke lobbyactiviteiten. Eind 2012 werd het duidelijk dat er waarschijnlijk pas tegen juni 2013 concrete wetgevende voorstellen voor een nieuw beleid naar buiten zullen komen.

De Belgische groente- en fruitsector is sterk exportgericht. Steeds meer worden daarbij nieuwe exportmarkten aangeboord. Aangezien de Europese markt de laatste jaren evolueert naar een aanbodmarkt met de nodige prijsdruk, is er blijvend nood aan het zoeken naar nieuwe afzetmarkten buiten de EU. In bepaalde van deze derde landen wordt de sector geconfronteerd met specifieke fytosanitaire eisen of residubepalingen. Het afgelopen jaar nam het VBT het voortouw in de opmaak of de aanpassing van een aantal sectorale procedures inzake deze export. Het VBT is bijzonder tevreden met de bijkomende aandacht van het FAVV voor de problematiek van export naar derde landen. Op initiatief van het VBT werkte de VLAM in 2012 een aanvraag uit en kreeg het de toezegging van Europese cofinanciering ter promotie van export naar derde landen.

Internationalisering is geen must, maar een noodzaak. Niet alleen voor de handel, maar ook in domeinen waarin het VBT actief is. Naast een actieve participatie aan heel wat Europese en internationale vergaderingen en structuren, was het VBT in 2012 gastheer voor een aantal events. Begin maart was de algemene vergadering van 'l'Assemblée des Régions Européennes Fruitières, Légumières et Horticoles' te gast in Sint-Truiden. In oktober vond de 21ste Internationale Witloofbiënnale plaats in Leuven en in Beitem.

2012 zal ook gekenmerkt blijven als het jaar van een belangrijke fusie in het veilinglandschap. In januari ondertekenden Coöbra en de Mechelse Veilingen een intentieverklaring tot fusie. Na een grondige voorbereiding keurden op 6 december de buitengewone algemene vergaderingen van de betrokken veilingen de fusie goed. Vanaf 2 januari 2013 wordt deze fusieveiling operationeel onder de naam BelOrta. Er wordt heel wat gespeculeerd of dit voorbeeld navolging zal krijgen. De toekomst zal het uitwijzen. In ieder geval blijft het inzicht dat samenwerking, onder welke vorm dan ook, de enige weg is om progressie te maken. En hiertoe zal het VBT ook in 2013 zijn verantwoordelijkheid blijven opnemen.

Philippe Appeltans
Algemeen secretaris

1. MISSIE

Het VBT vertegenwoordigt en behartigt, zowel op nationaal als internationaal vlak, de belangen van de Belgische producentencoöperaties in de sector groenten en fruit. Het werkt daar waar nodig samen met andere organisaties, federaties of betrokken stakeholders.

Tevens biedt het VBT haar leden een platform aan voor overleg en uitwisseling. Verder verstrekt het VBT sectorrelevante informatie aan haar leden en kan het in welbepaalde domeinen optreden als dienstverlener.

2. PERSONEEL

De werkzaamheden voor het VBT werden uitgevoerd door:

Philippe Appeltans
Algemeen secretaris
016/30 09 90 - philippe.appeltans@vbt.eu

Michèle De Coster
Algemene administratie en secretariaat
016/30 09 91 - michele.decoster@vbt.eu

Ann De Craene
Stafmedewerker producttechnische materies
016/30 09 93 - ann.decraene@vbt.eu

Patricia Vercammen
Boekhouding en coördinatie marktgegevens
016/30 09 92 - patricia.vercammen@vbt.eu

Het VBT is gevestigd te Leuven:

Verbond van Belgische Tuinbouwcoöperaties vzw
Tiensevest 136, B - 3000 Leuven

E-mail: info@vbt.eu
Telefoon: 016/20 00 80
Fax: 016/20 30 35
Internet: www.vbt.eu

3. LEDEN

Belgische Fruitveiling (BFV)

Voorzitter, E. Champagne - *Directeur*, F. Lowette
Montenakenweg 82, B - 3800 SINT-TRUIDEN
Tel. 011/69 34 11 - Fax 011/68 54 60
E-mail bfv@bfv.be - www.bfv.be

afd. Glabbeek

Craenenbroekstraat 30, B - 3380 GLABBEEK
Tel. 016/77 90 31 - Fax 016/77 79 69

afd. Zoutleeuw

Lewastraat 4, B - 3440 ZOUTLEEUEW
Tel. 011/78 25 43 - Fax 011/78 45 00

afd. Waasland

Provinciale baan 46, B - 9120 VRASENE
Tel. 03/780 79 79 - Fax 03/777 85 14

Coöbra

Voorzitter, G. Callebaut - *Directeur*, F. Fontaine
Zone 4 Broekooi 100, B - 1730 ASSE
Tel. 02/481 08 88 - Fax 02/481 08 87
E-mail coobra@coobra.be - www.coobra.be

afd. Kampenhout

Leuvensesteenweg 22, B - 1910 KAMPENHOUT
Tel. 016/65 92 00 - Fax 016/65 92 01

afd. Sint-Katelijne-Waver

Fortsesteenweg 56,
B - 2860 SINT-KATELIJNE-WAVER
Tel. 015/31 71 22 - Fax 015/31 72 88

Fruitbiz.be

Bestuurders: E. Champagne, J. Craemers, F. Lowette,
P. Vrancken
Gouverneur Roppesingel 51, B - 3500 HASSELT

Groupeement Producteurs Horticoles Namurois (GPHN)

Voorzitter, C. Willemart - *Directeur*, A. Sluysmans
Rue de la 1ère Armée Américaine 165, B - 5100 WEPION
Tel. 081/46 11 28 - Fax 081/46 11 27
E-mail info@crieedewepion - www.gphn.be

Ingro

Voorzitter, J. Cardoen - *Directeur*, I. Van Wonterghem
Diksmuidsesteenweg 329 B, B - 8800 ROESELARE
Tel. 051/26 01 10 - Fax 051/20 76 16
E-mail info@ingrocva.be - www.ingrocva.be

Lava

Voorzitter, F. De Weerd - *Directeur*, M. De Moor
Leuvensesteenweg 130 A, B - 3191 HEVER
Tel. 015/50 42 50 - Fax 015/50 42 60
E-mail lava@lava.be - www.lava.be

Limburgse Tuinbouwveiling (LTV)

Voorzitter, J. Janssens - *Directeur*, W. Jeurissen
Industrieweg 1035, B - 3540 HERK-DE-STAD
Tel. 013/55 45 08 - Fax 013/55 46 45
E-mail info@ltv.be - www.ltv.be

Mechelse Veilingen

Voorzitter, L. Baestaens - *Directeur*, C. De Pooter
Mechelsesteenweg 120, B - 2860 SINT-KATELIJNE-WAVER
Tel. 015/55 11 11 - Fax 015/55 06 01
E-mail info@mv.be - www.mechelseveilingen.be

REO Veiling

Voorzitter, R. Demaré - *Directeur*, P. Demyttenaere
Oostnieuwkerksesteenweg 101, B - 8800 ROESELARE
Tel. 051/23 12 11 - Fax 051/23 12 89
E-mail info@reo.be - www.reo.be

Veiling Borgloon

Voorzitter, P. Vrancken - *Directeur*, J. Craemers
Kernielerweg 59, B - 3840 BORGLOON
Tel. 012/67 01 00 - Fax 012/74 61 36
E-mail veilingborgloon@eburon.be - www.eburon.be

afd. Criée aux Fruits

Rue de Maastricht 100, B - 4600 VISE
Tel. 04/379 13 32 - Fax 04/379 87 05

afd. Fernelmont

Tel. 081/83 04 20

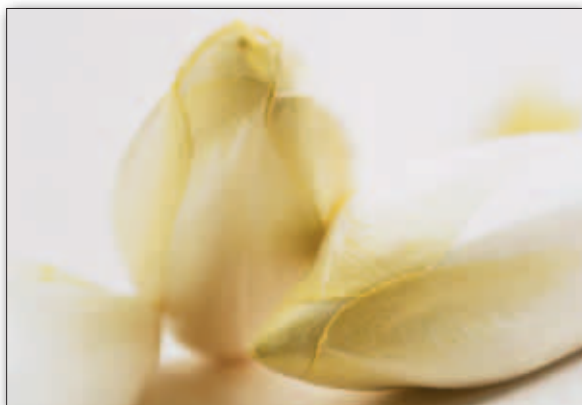
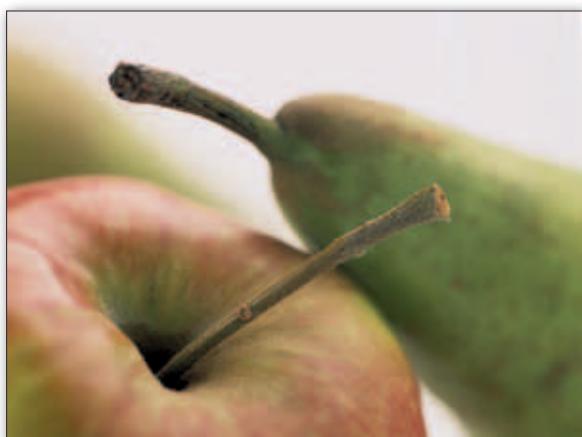
afd. Koelcomplex Tivoli

Tel. 012/67 02 37

Veiling Hoogstraten

Voorzitter, D. Van den Plas - *Directeur*, G. Opdekamp
Loenhoutseweg 59, B - 2320 HOOGSTREten
Tel. 03/340 02 11 - Fax 03/314 78 44
E-mail info@veilinghoogstraten.be
www.veilinghoogstraten.be

Toestand op 31 december 2012

4. BESTUURSORGANEN

4.1. Bestuurscomité - Raad van Bestuur

Samenstelling Raad van Bestuur op 31.12.2012:

Bestuurscomité

R. Demaré, voorzitter
L. Baestaens, ondervoorzitter
E. Champagne, ondervoorzitter
P. Appeltans, algemeen secretaris

Leden

D. Bertels
G. Callebaut
J. Craemers
M. De Moor
C. De Pooter
P. Demyttenaere
P.E. Demyttenaere
F. Fontaine
J. Janssens
F. Lowette
G. Opdekamp
L. Van den Bosch
D. Van den Plas
L. Vanoirbeek
P. Vrancken

De vergaderingen van de Raad van Bestuur werden tijdens het jaar 2012 gehouden op de volgende data:
31 januari, 13 maart, 8 mei, 26 juni, 4 september,
23 oktober en 11 december.

4.2. Algemene Vergadering

REO Veiling, Roeselare, 21 maart 2012

1. Begroeting

Om 15u45 verwelkomt voorzitter Demaré alle aanwezige leden. Zij stelt vast dat de vergadering op regelmatige wijze bijeen werd geroepen en dat 7 van de 8 A-leden met 49 van de 51 stemmen aanwezig zijn, dat het enigste B-lid aanwezig is met 5 van de 5 stemmen, dat 2 van de 2 C-leden met 2 van de 2 stemmen aanwezig zijn en dat tenslotte, 17 van de 20 D-leden met evenveel stemmen aanwezig zijn.

2. Samenstelling bureau

De voorzitter stelt dat er voldaan is aan alle statutaire verplichtingen en stelt het bureau samen: de heer Appeltans, secretaris, de heren Baestaens en Champagne, stemopnemers.

3. Algemene Vergadering VBT d.d. 30 maart 2011

De notulen worden zonder bemerkingen goedgekeurd.

4. Balans en resultatenrekening VBT 2011

De heer Appeltans geeft toelichting bij de rekening en de heer Achten, extern accountant SBB, bij de balans. Na toelichting van de rekening VBT wordt de jaarrekening met een balanstotaal van € 938.300,00 goedgekeurd, alsmede de resultatenrekening met een positief saldo

van € 9.064,68. Het positief resultaat wordt toegewezen aan enerzijds het bestemd fonds voor herstellingen gebouw (€ 5.000) en anderzijds aan het overgedragen resultaat (€ 4.064,68).

5. Begroting VBT 2012

Na de toelichting door de heer Appeltans wordt de begroting 2012 goedgekeurd. De begroting vertoont een overschot van € 1.613.

6. Décharge

De vergadering verleent décharge aan de bestuurders.

7. Statutaire aangelegenheden

- De vergadering herverkiest als bestuurder tot 2018: Baestaens L., Craemers J., De Baerdemaeker J., De Pooter C., Demyttenaere P., Opdekamp G.
- De vergadering benoemt als waarnemend bestuurder tot 2018: De Moor M.
- De vergadering keurt een benodigd budget van € 450.000 goed voor de basiswerking 2012.
- De vergadering delegeert de onderlinge verdeling van de globale ledenbijdrage aan de Raad van Bestuur.

8. Mededelingen

De secretaris stelt het activiteitenverslag 2011 voor. De voorzitter sluit om 16u30 de vergadering.

Mechelse Veilingen

Coöbra

5. WERKGROEPEN

De werkzaamheden van het VBT worden uitgevoerd op vraag van de leden-producentencoöperaties. Specifiek en technisch overleg vindt plaats in diverse werkgroepen. De frequentie en de inhoud van de werkgroepen worden op vraag van de leden of de Raad van Bestuur bepaald. De besprekingen worden gevoerd met het oog op het bereiken van een consensus tussen de aangesloten leden. De besluiten of adviezen van deze werkgroepen worden vervolgens op de Raad van Bestuur ter bekrachtiging voorgelegd.

Meer specifiek waren volgende werkgroepen actief in 2012: Voedselveiligheid-Milieubewuste Teelt (VV-MBT), GMO en Simultaan.

Aangezien niet alle leden actief zijn met simultaanverkoop, fungeert de werkgroep Simultaan autonoom. Ook de werkingskost verbonden aan werkzaamheden en inzet van het VBT-secretariaat voor het simultaan gebeuren worden apart en transparant aan de deelnemende leden doorgerekend.

In functie van de behoefte vinden er regelmatig werkgroepen 'ad hoc' plaats. In 2012 was dit het geval inzake het thema duurzame ontwikkeling en stockbepaling hardfruit.

Om overleg te faciliteren en te besparen op verplaatsingstijd beschikken het VBT en haar leden over een performant videoconferentiesysteem, als aanvulling op teleconferenties.

6. EXTERNE VERTEGENWOORDIGINGEN

Agentschap Landbouw en Visserij (ALV)

- Raadgevend Comité

Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT)

- Gebruikersgroepen diverse onderzoeksprojecten

Assemblée des Régions Européennes Fruitières, Légumières et Horticoles (AREFLH)

- College van Producenten
- Raad van Bestuur & Algemene Vergadering

COMEOS

- Algemene Vergadering
- Commissie Voedingsbeleid

COPA-COGECA

- Werkgroep Groenten en Fruit

Departement Landbouw en Visserij (DLV)

- Geïntegreerde Productie Pitfruit (GIP) - Technisch Comité & Nationale Adviesraad (voorzitter)
- Gewasbescherming Kleine Teelten - Subgroepen Fruit, Glas- en Openluchtgroenten
- IPM - Adviesraad & Technische Werkgroepen Fruit, Glas- en Openluchtgroenten
- Stuurgroep EU-Schoolfruit
- Werkgroep Oogstramingen

Europese Commissie (EC)

- Adviesgroep Groenten & Fruit
- Expertgroep Appelen & Peren
- Expertgroep Tomaten

Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV)

- Raadgevend Comité

Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu (FOD VVVL)

- Adviesraad inzake Voedingsbeleid en Gebruik van andere Consumptieproducten
- Raad van het Plantenfonds

Freshfel

- General Assembly
- Export Division
- Working Group on Promotion
- Working Group on Food Quality & Sustainability

GlobalG.A.P.

- Board
- Technical Committee Crops
- Stakeholder Committees - Microbiological Contamination, GRASP, Responsible Water Management
- Belgische Nationale Technische Werkgroep (voorzitter)
- Nationale Adviesraad (voorzitter)

GS1 Belgilux

Kenniscentrum voor Duurzame Tuinbouw (KDT)

- Raad van Bestuur & Algemene Vergadering
- Technisch Comité

Nationale Raad voor de Coöperatie (NRC)

- Bureau & Raad
- Commissie Landbouw

Overlegplatform voor de Verwerking van en handel in de Plantaardige Grondstoffen en producten (OVPG)

- Raad van Bestuur & Algemene Vergadering

Qualität und Sicherheit (QS)

- Fachgesellschaft Obst-Gemüse-Kartoffeln (aandeelhouder)
- Fachbeirats Obst-Gemüse-Kartoffeln

Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV)

Vegaplan

- Raad van Bestuur & Algemene Vergadering
- Technische Werkgroep
- Werkgroep Communicatie
- Werkgroep Residubewaking
- Subwerkgroep Residubewaking Groenten en Fruit Versmarkt (coördinator)
- Werkgroep Duurzaamheid

Vlaams Centrum voor Bewaring van Tuinbouwproducten (VCBT)

- Bureau, Raad van Bestuur & Algemene Vergadering

VLAM

- Raad van Bestuur & Algemene Vergadering
- Sectorgroep Groenten en Fruit
- Exportcel Groenten en Fruit

World Apple and Pear Association (WAPA)

Toestand op 31 december 2012

REO Veiling

Veiling Borgloon

7. EVOLUTIE VAN DE VEILINGOMZET EN -AANVOER

7.1. Omzet VBT-veilingen

De omzet van alle bij het VBT aangesloten veilingen samen, bedroeg € 792,1 miljoen in 2012. Dit betekent een omzetsijging van ruim 15% ten opzichte van 2011, waarbij weliswaar dient opgemerkt te worden dat 2011 een ondermaats jaar was in de groentesector. De omzetcijfers van 2012 konden echter het resultaat van 2010 niet evenaren en strandden op een verschil van 3%. De groenteveilingen kenden een behoorlijke omzetsijging, wat absoluut noodzakelijk was na het rampzalige 2011, getekend door slechte weersomstandigheden en de EHEC-crisis. In het algemeen kan gesteld worden dat in 2012, de belangrijkste groenten over alle VBT-leden een gemiddelde omzetsijging realiseerden van 30% ten opzichte van 2011, bij een vrijwel gelijkaardige aanvoer. De fruitveilingen daarentegen, noteerden een vrijwel gelijke of beperkt lagere omzet in 2012 dan in 2011. De jaaromzet van het hardfruit kan opgesplitst worden in twee delen, waarbij de eerste jaarhelft (oogst 2011-2012) geteisterd werd door zwakke prijzen en de tweede jaarhelft (oogst 2012-2013) gekenmerkt werd door een gunstige prijsvorming. De omzet van het zachtfruit werd in 2012 sterk beïnvloed door de klimatologische omstandigheden. Voor aardbeien was het een moeilijk jaar, terwijl houtig kleinfruit een gunstige middenprijs noteerde in 2012.

De meeste groentesoorten kenden in 2012 een zeer wisselvallig seizoen door de sterk variërende weersomstandigheden. Dankzij de koude gedurende de maanden januari en februari maakte de groentesector een behoorlijke start. De Zuiderse markten kwamen sneller zonder product te zitten, waardoor deze landen minder konden exporteren en onze glasgroenten lange tijd dominanter op de markt waren met een positieve prijsvorming tot gevolg. Wegens de vorst werden ook de prijzen van de vollegrondsgroenten gunstig beïnvloed. Toen het weer beter werd, daalden de prijzen echter snel bij het op gang komen van het vollegrondproduct.

De lente en het begin van de zomer werden gekenmerkt door uitermate wisselvallig en nat weer, terwijl de weersomstandigheden in de meer zuiders gelegen landen wel goed waren. Dit resulteerde in een goede productie van hun vollegrondsgroenten, waardoor de Belgische markt te kampen had met meer importproduct

en onze prijzen onder druk kwamen te staan. Het grotere Europese aanbod beïnvloedde tevens onze export en resulteerde in een zeer moeilijke marktsituatie. Onze exportproducten hadden het moeilijk omwille van de goedkoper producerende concurrenten. Bovendien waren deze slechte klimatologische omstandigheden niet bevorderlijk voor de vraag naar glasgroenten en leidden tot een verminderde consumptie met zwakke prijzen tot gevolg. Voor de vollegrondsgroenten kan gesteld worden dat de eerste helft van 2012 gekenmerkt werd door enerzijds de neerslag die de zaai- en plantwerkzaamheden bemoeilijkte en vertraagde tot diep in de zomer en door anderzijds de koude temperaturen en het donkere weer die zorgden voor een aanzienlijk productieverlies.

De zomer van 2012 was typisch Belgisch, zodat aanvankelijk de producties gespreid op de markt kwamen. Maar door de hogere temperaturen einde augustus en begin september was er een onverwacht overaanbod op de Europese markten, waardoor de export wat stroever verliep.

Later op het jaar bleek de kwaliteit van in het zuiden geteelde groenten wat minder te zijn door de aanhoudende droogte gevolgd door overvloedige regenval. Daardoor trokken onze prijzen van glasgroenten terug wat aan. Vollegrondsgroenten noteerden in het najaar van 2012 een betere prijs dan in dezelfde periode van 2011.

Ook in de fruitteelt werd de productie en de prijsvorming beïnvloed door de weersomstandigheden en de internationale marktsituatie.

De verkoop van appels verliep moeizaam in het begin van 2012 omdat de prijs sterk gedrukt werd door de concurrentie, voornamelijk vanuit Polen. Omwille van de slechte prijzen werd in april-mei een enorm groot volume appels geruimd met nog lagere prijzen tot gevolg. In juni-juli ontstond echter een tekort, waardoor aan het seizoeneinde 2011/2012 de prijzen even optrokken. Vanaf september was de Europese marktsituatie veel gunstiger. Ten gevolge van de slechte weersomstandigheden (warmte in januari, koude in februari, droogte in maart, vorst en regen in april, koude in mei en regen in juni) werd de laagste productie in jaren

verwacht - een productiedaling voor appels van 28% in België en van 8% op Europees niveau ten opzichte van seizoen 2011/2012. Vanaf het seizoen 2012/2013 verliep de prijsvorming van appels dan ook veel vlotter. Zowel de tafelkwaliteit als de appels bestemd voor de industrie noteerden behoorlijke prijzen.

Ook de prijsvorming van peren leed gedurende de eerste helft van 2012 voortdurend onder het structurele overaanbod op de Europese markt. Er werden uiterst lage prijzen genoteerd. De productie van het seizoen 2012/2013 werd gekenmerkt door heterogeniteit per regio, per perceel en zelfs in de percelen. De zware dracht van het vorige seizoen en de koude in februari hebben de bloembotten en bomen zwaar beïnvloed. Daarenboven kwam er een natte en koude bloei, waardoor er geen vliegende insecten te bespeuren waren met een moeilijke bestuiving tot gevolg. Ongeacht het gestegen perenareaal resulteerde dit in een verminderde oogst. Op nationaal niveau werd een productiedaling van 21% geraamd, op Europees niveau een daling van 31% ten opzichte van het seizoen 2011/2012. De beperkte hoeveelheid peren op de Europese markt maakte dat de peren vanaf september verhandeld konden worden tegen een zeer gunstige prijs. Gezien de goede middenprijs, werden de peren van klasse II eveneens geëxporteerd tegen zeer aanvaardbare prijzen.

Het aardbeiseizoen 2012 begon half maart zeer hoopvol. Tot en met einde mei bleef zowel de kwaliteit als de gemiddelde prijsvorming op een prima niveau. Begin juni hebben de klimatologische factoren de kwaliteit en de vraag naar aardbeien negatief beïnvloed en stortte de prijs in elkaar. Tijdens de zomermaanden zorgden de weersomstandigheden voor aanvoerpieken met een lage prijsvorming tot gevolg. In de herfst kenden aardbeien opnieuw een gunstiger prijsverloop. De beoordeling van het seizoen is echter variabel van regio tot regio en van teler tot teler.

De aanvoer van bessen bleef vrijwel stabiel in 2012 ten opzichte van 2011 (-1,75%) met weliswaar enkele uitschieters (bv. rode bessen: -27%), terwijl de middenprijs in het algemeen hoger lag en dit een omzetstijging van 12% betekende. Voor kersen en krieke leidden de ongunstige weersomstandigheden tot een aanzienlijk productieverlies. De aanvoer van zowel kersen als krieke halveerde bijna in 2012 ten opzichte van 2011. De middenprijs die het 25% beter deed in 2012 dan in 2011, kon deze lage productie echter niet compenseren wat leidde tot een omzetverlies van ongeveer 35% voor beide soorten.

De **Mechelse Veilingen** realiseerden in 2012 een omzet die bijna 23% hoger lag dan in 2011, maar 10% lager dan deze in 2010: € 210,5 miljoen. Er wordt teruggeblikt op een markt die in 2012 voor sommige producten quasi opnieuw een evenwicht vond tussen vraag en aanbod. Doch wordt er opgemerkt dat de exportproducten het moeilijk hadden omwille van de scherpe concurrentie uit andere landen.

Veiling Hoogstraten deed het in 2012 beter dan in 2011 en dan in 2010. Er werd een omzet gedraaid van € 157,9 miljoen – dit is een stijging van 10% ten opzichte van 2011 en van 3% ten opzichte van 2010. Deze stijging is hoofdzakelijk te wijten aan de omzetstijging van de aangevoerde groenten (+28% ten opzichte van 2011, +12% ten opzichte van 2010). De aardbeienomzet daarentegen, daalde in 2012 met ruim 4% ten opzichte van 2011 en 2010.

De omzet van de **REO Veiling** steeg in 2012 met 19% ten opzichte van 2011 tot bijna € 155,8 miljoen. De REO Veiling is de grootste preiveiling en ondanks de aanvoerdaling van hun belangrijkste product werd hiervoor een omzetstijging gerealiseerd van meer dan 20% ten opzichte van 2011.

De **Belgische Fruitveiling** behaalde in 2012 een omzet van bijna € 100,8 miljoen. Met een slechte eerste jaarhelft, veroorzaakt door de zwakke prijsvorming van zowel appels als peren, kon de omzet gedurende de tweede jaarhelft in de positieve richting omgebogen worden om te stranden op een lichte daling van 4% ten opzichte van 2011 en 2010.

Coöbra realiseerde tijdens het eerste volledige jaar van z'n bestaan (fusie van Brava en Greenpartners) een omzet van € 97,6 miljoen. Deze omzet kan echter

Tabel 1: Omzet VBT-veilingen per deelsector – 2007-2012

€ 1000	Groenten	Fruit	Totale omzet
2007	454.318	325.547	779.866
2008	446.662	342.421	789.083
2009	444.218	236.609	680.826
2010	535.752	339.756	875.508
2011*	408.403	277.093	685.496
2012	522.809	269.338	792.147

* Vanaf 01.01.2011 werd de omzet van Veiling Haspengouw niet meer opgenomen
Vanaf 15.11.2011 werd de omzet van de gefuseerde coöperatie Coöbra opgenomen

moeilijk vergeleken worden met 2011, gezien de cijfers van het voormalige Greenpartners gerealiseerd vóór de eigenlijke fusie (15 november 2011) niet in de VBT-statistieken werden opgenomen.

De omzet van **Veiling Borgloon** steeg in 2012 lichtjes ten opzichte van 2011 (+2%) tot € 58,8 miljoen. Ongeacht het uiterst moeilijke jaar voor de aardbeiteelt en de halve kersenooft, deden de andere zachtfruitsoorten het behoorlijk goed. De belangrijkste veiling voor houtig kleinfruit realiseerde in 2012 een omzetsijging in deze sector van ruim 12% ten opzichte van 2011, bij een vrijwel gelijkaardig verhandeld volume.

De **Limburgse Tuinbouwveiling** sloot 2012 af met een omzet van € 9,4 miljoen en haalde hiermee de omzet van 2011 (-2%) en van 2010 (-8%) niet. Deze omzetsdaling is hoofdzakelijk te wijten aan het lagere verhandelde volume van zowel groenten (-50%) als fruit (-20%) in vergelijking met 2011. De aangevoerde groenten (9% van de totale omzet) kenden een omzetsdaling van ruim

28%, terwijl de omzet van het fruit vrijwel stabiel bleef.

De Waalse aardbeienveiling **Criée de Wépion** kende een omzetsdaling van 17% ten opzichte van 2011. Er werd een omzet gerealiseerd van € 1,3 miljoen in 2012.

Naast de klassieke veilingen is ook **Ingro**, een producentenorganisatie voor industriegroentetelers, lid van het VBT. In 2012 telde Ingro zo'n 1.400 aandeelhouders waarvan ongeveer 1.100 actieve leden en vertegenwoordigde ongeveer 50% van de Belgische productie van industriegroenten. Ingro sloot 2012 af met een Waarde Verkochte Productie van € 73 miljoen, een daling van 3% ten opzichte van 2011, wat te wijten is aan de tegenvallende weersomstandigheden die ervoor gezorgd hebben dat de productie van de najaarsteelten sterk is opgeschoven.

Gegevens over de koepelorganisaties (Unies van ProducentenOrganisaties) **Fruitbiz** en **Lava** worden niet afzonderlijk besproken.

Tabel 2: Omzet VBT-veilingen per deelsector – 2012

€	Groenten	Fruit	Totale omzet
BFV	830.870	99.937.027	100.767.897
COÖBRA	85.739.413	11.849.276	97.588.689
CRIÉE DE WÉPION	0	1.344.585	1.344.585
LTV	3.421.022	6.021.674	9.442.696
MECHELSE VEILINGEN	207.752.557	2.791.016	210.543.573
REO VEILING	143.080.230	12.685.918	155.766.148
VEILING BORGLOON	0	58.756.546	58.756.546
VEILING HOOGSTRATEN	81.984.625	75.951.948	157.936.573
TOTAAL	522.808.717	269.337.989	792.146.707

Tabel 3: Omzet VBT-veilingen – 2011 & 2012

€	2011	2012	2012/2011 %
BFV	105.046.456	100.767.897	-4,07
BRAVA/COÖBRA *	65.839.313	97.588.689	48,22
CRIÉE DE WÉPION	1.620.158	1.344.585	-17,01
LTV	9.666.739	9.442.696	-2,32
MECHELSE VEILINGEN	171.358.035	210.543.573	22,87
REO VEILING	130.921.774	155.766.148	18,98
VEILING BORGLOON	57.513.718	58.756.546	2,16
VEILING HOOGSTRATEN	143.529.703	157.936.572	10,04
TOTAAL	685.495.896	792.146.707	15,56

* Vanaf 15.11.2011 werd de omzet van de gefusioneerde coöperatie Coöbra opgenomen

7.2. Aanvoer, prijs en omzet VBT-producten

Onderstaande tabel geeft de aanvoer, de gemiddelde prijs en de omzet van de belangrijkste VBT-producten weer. Deze tabel is het resultaat van gegevens die tot stand zijn gekomen doorheen het ganse kalenderjaar en fluctuaties kenden in prijs en aanvoer. Kenmerkend voor de groente- en fruitsector speelden ook in 2012 de klimatologische omstandigheden een uiterst belangrijke rol in de productie, de aanvoer en de prijsvorming.

Wat betreft de belangrijkste groentesoorten dient de vergelijking met 2011 gerelativeerd te worden gezien 2011 een uiterst slecht jaar was in de groentesector. In tegenstelling tot 2011 waar alle belangrijke groentesoorten getroffen werden door een omzetsdaling, met uitzondering van vollegrondsbloemkolen en paprika, waren het uitsluitend deze laatsten waarbij de omzet daalde in 2012. De middenprijs van paprika steeg in 2012 met bijna 9% ten opzichte van 2011, maar omwille van de lagere aanvoer (-10%), nam de omzet in 2012 af met 2% ten opzichte van 2011. Vollegrondsbloemkolen noteerden in 2012 eenzelfde middenprijs als in 2011, maar de aanvoerdaling van 4% ten opzichte van 2011 zorgde voor een even grote omzetsdaling. Tomaten kenden een kleine aanvoerstijging van bijna 4%, maar konden rekenen op een quasi verdubbeling van de middenprijs wat resulteerde in een omzetstijging van 52% ten opzichte van 2011. Evenals tomaten kenden komkommers een stijging over de ganse lijn. De aanvoer

steeg met 10%, de middenprijs met 30%, met een totale omzetstijging van 43% tot gevolg. De middenprijs van sla wist zich te herstellen in 2012 en ondanks het kleinere aangevoerde volume (daling van 6,5%), realiseerde sla een omzetstijging van 64% ten opzichte van 2011. In 2012 bleven, gemiddeld gezien, zowel de aanvoer als de prijs van witloof vrijwel stabiel wat zich uitte in een lichte omzetstijging van bijna 7% ten opzichte van 2011. Doch dient opgemerkt te worden dat de prijsvorming doorheen het jaar onregelmatig verliep, wat hoofdzakelijk zijn oorzaak vond in de promo-acties in de warenhuizen. De aanvoer van prei daarentegen, daalde met 8,5%. De omzetstijging van prei (+26% ten opzichte van 2011) is bijgevolg volledig te wijten aan de hogere middenprijs.

Zoals reeds aangehaald, was 2012 een moeilijk jaar voor de aardbeiteelt. De verhoogde aanvoer van aardbeien (+8%) kon de lagere middenprijs niet compenseren wat resulteerde in een omzetsdaling van bijna 4%.

De aanvoer van peren lag in 2012 ruim 5% lager dan in 2011, terwijl de gemiddelde prijs berekend over het ganse jaar hoger lag. Dit resulteerde in een omzetstijging van ruim 8% ten opzichte van 2011.

In tegenstelling tot de situatie bij peren, kon de betere middenprijs van appels de lagere aanvoer (-19%) niet rechttrekken en werd 2012 afgesloten met een omzetsdaling van 8% ten opzichte van 2011.

Tabel 4: Aanvoer, prijs en omzet belangrijkste producten VBT-veilingen - 2011 & 2012

	2011*			2012		
	Aanvoer kg, st	Prijs €/kg, st	Omzet €	Aanvoer kg, st	Prijs €/kg, st	Omzet €
Aardbeien (kg)	44.880.185	2,727	122.388.264	48.669.758	2,419	117.732.145
Appelen (kg)	155.035.788	0,372	57.673.313	125.540.515	0,421	52.852.557
Bloemkolen - vg (st)	11.802.624	0,655	7.730.719	11.328.004	0,660	7.476.483
Komkommers (st)	108.655.314	0,201	21.839.718	119.850.026	0,260	31.161.007
Kropsla - se+vg (st)	103.965.765	0,216	22.496.988	97.178.601	0,379	36.859.791
Paprika (kg)	37.238.292	1,020	37.983.058	33.574.342	1,108	37.200.371
Peren (kg)	164.340.091	0,460	75.596.442	155.151.194	0,528	81.919.830
Prei (kg)	67.743.747	0,369	24.997.443	61.982.931	0,507	31.425.346
Tomaten - los+tros (kg)	228.510.057	0,522	119.221.374	236.997.245	0,764	180.967.817
Witloof (kg)	50.704.974	0,976	49.488.055	51.746.351	1,021	52.833.024
TOTAAL TOP 10			539.415.373			630.428.371

* Vanaf 15.11.2011 werden de gegevens van de gefusioneerde coöperatie Coöbra opgenomen

Tabel 5: Aanvoer belangrijkste groentesoorten VBT-veilingen – 2003-2012

		2003	2004	2005	2006
Tomaten - los+tros	ton	207.970	213.436	206.026	206.704
Kropsla - se+vg	x 1.000 st	164.553	151.517	147.684	147.960
Prei	ton	50.593	65.850	63.420	59.706
Witloof	ton	46.348	44.891	46.897	46.646

* Vanaf 15.11.2011 werden de gegevens van de gefusioneerde coöperatie Coöbra opgenomen

Tabel 6: Omzet belangrijkste groentesoorten VBT-veilingen – 2003-2012

		2003	2004	2005	2006
Tomaten - los+tros	x 1.000 €	199.904	129.879	163.376	167.224
Kropsla - se+vg	x 1.000 €	59.135	39.840	54.348	50.026
Prei	x 1.000 €	29.243	17.713	21.309	39.466
Witloof	x 1.000 €	38.094	42.287	43.145	51.080

* Vanaf 15.11.2011 werd de omzet van de gefusioneerde coöperatie Coöbra opgenomen

Tabel 7: Aanvoer belangrijkste fruitsoorten VBT-veilingen - 2002/2003-2011/2012

		2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006
Appelen	ton	234.671	229.142	252.370	229.451
Peren	ton	144.045	145.172	185.581	176.307
		2003	2004	2005	2006
Aardbeien	ton	36.954	42.802	39.902	38.438

Het hardfruitseizoen loopt van 1 augustus t.e.m. 31 juli

* Vanaf 01.01.2011 werden de gegevens van Veiling Haspengouw niet meer opgenomen

Tabel 8: Omzet belangrijkste fruitsoorten VBT-veilingen - 2002/2003-2011/2012

		2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006
Appelen	x € 1.000	74.625	81.119	67.095	77.320
Peren	x € 1.000	77.208	83.764	92.419	107.601
		2003	2004	2005	2006
Aardbeien	x € 1.000	107.411	96.604	94.445	90.367

Het hardfruitseizoen loopt van 1 augustus t.e.m. 31 juli

* Vanaf 01.01.2011 werden de gegevens van Veiling Haspengouw niet meer opgenomen

JAARVERSLAG 2012

2007	2008	2009	2010	2011*	2012
200.094	206.831	222.911	207.110	228.510	236.997
134.914	138.469	121.123	111.981	103.966	97.179
61.076	63.974	64.770	71.599	67.744	61.983
48.355	54.403	54.986	53.093	50.705	51.746

2007	2008	2009	2010	2011*	2012
162.076	161.126	132.447	184.078	119.221	180.968
37.291	41.239	35.005	46.889	22.497	36.860
21.010	25.909	38.603	46.826	24.997	31.425
47.871	43.359	45.253	57.553	49.488	52.833

2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011*	2011/2012
234.679	242.806	210.776	222.864	161.696	156.574
202.282	212.475	124.291	218.249	183.347	166.690
2007	2008	2009	2010	2011*	2012
39.890	36.770	39.738	43.636	44.880	48.670

2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011*	2011/2012
88.708	104.649	72.718	62.848	66.930	48.695
93.454	124.510	107.636	96.466	98.449	67.176
2007	2008	2009	2010	2011*	2012
100.523	101.743	101.610	125.672	122.388	117.732

8. WERKING - BELANGRIJKE DOSSIERS

8.1. VBT-database

Het VBT maakt deel uit van een 'antennesysteem' dat uit diverse informatiepunten in Europa bestaat. Zij wisselen onderling data over productie, aanvoer en markt uit. In concreto bereidt het VBT de overlegvergaderingen voor op regionaal, Europees en mondiaal vlak en woont deze bij met als doel informatie te vergaren over productie en aanbod.

Dagelijks verzamelt het VBT informatie over de hoeveelheden en de gerealiseerde verkoopprijzen voor groenten en fruit, aangevoerd op de aangesloten veilingen. Deze gegevens worden verzameld in een speciaal daarvoor ontwikkelde database.

Aan de hand van deze basiscijfers verspreidt het VBT week-, maand- en jaarstatistieken aan de aangesloten veilingen. Bovendien beantwoordt het VBT specifieke statistische vragen van de veilingen die de aangeleverde gegevens communiceren aan hun telers.

Op aanvraag worden voor de marktspelers en de pers statistieken op maat geproduceerd om meer inzicht te verwerven in een bepaalde markt, een bepaald product, de samenhang tussen aanvoer en prijsvorming, de invloed van substitutieproducten, enzovoort.

De VBT-marktcijfers worden aangevuld met import- en exportgegevens. De productie- en marktstatistieken vormen de basisinformatie voor het (transnationaal) overleg over inzichten in de verhouding van vraag en aanbod.

Informatie wordt steeds belangrijker in de groente- en fruitsector. De verzamelde data staan ten dienste van de VBT-leden en ter ondersteuning van de beleidsvoering op korte en lange termijn. Naast het verzamelen van informatie is de verspreiding van enorm belang. De bedoeling van deze informatieverbreiding is de diverse actoren op de hoogte houden van de verschillende ontwikkelingen binnen de Belgische groente- en fruitsector.

La Criée de Wépion

8.2. Prognoses oogst en opvolging stocks

Jaarlijks wordt er zowel voor groenten als fruit per teelt een berekening gemaakt van de arealen die in productie zijn. Deze areaalbepaling vormt het uitgangspunt van een productieraming per teelt, dit zowel in hoeveelheid als in waarde. Dit gebeurt respectievelijk tijdens de Werkgroep Oogstraming Groenten en de Werkgroep Oogstraming Fruit.

Voor hardfruit (appelen en peren) kadert deze oefening in een mondiale (World Apple and Pear Association) en in een Europese dimensie (Prognosfruit). Voorafgaand vergadert

de Werkgroep Oogstraming Fruit, belegd door de Vlaamse overheid, om de Belgische oogstraming voor het seizoen te bepalen. Dit gebeurt op basis van enquêtes afgenomen bij fruittelers, van gegevens afkomstig van de veilingen en van de landbouwtelling. De Belgische Fruittelersorganisatie (BFO), het VBT, veilingafgevaardigden, de Boerenbond en het Nationaal Instituut voor Statistiek (NIS) zetelen onder meer in de vergadering.

Al deze binnen- en buitenlandse berekeningen (zowel Europese resultaten, als gegevens afkomstig van de

Verenigde Staten en het zuidelijk halfmond) worden door het VBT geanalyseerd, verwerkt en gepubliceerd. Het aanbod kennen vormt een onmisbare schakel en informatiebron voor de VBT-leden.

In tegenstelling tot de voorgaande jaren waarbij het VBT de veilingvoorraden verzamelde en vervolgens de nationale stock afbouw verspreidde, stond, tijdens de eerste helft van 2012, de Vlaamse overheid in voor de berekening van de maandelijkse stock afbouw. Voordat deze cijfers openbaar werden gemaakt, is er overleg geweest met het VBT, hetgeen vaak leidde tot bijstellingen op basis van inzichten in de marktontwikkelingen. Op 1 november werd de beginstock bepaald van de nieuwe oogst op basis van input van de Vlaamse overheid en het VBT. Voor de stock afbouw van de nieuwe oogst werkte het VBT een vernieuwd berekeningsmodel uit. Het VBT verzamelt de veilingvoorraden en verspreidt de nationale stock afbouw in binnen- en buitenland. In ruil voor de Belgische gegevens ontvangt het VBT de evolutie van de hardfruitvoorraden in de Europese Unie en daarbuiten. Deze gegevens worden verspreid aan de betrokken veilingen.

Voor groenten zetelt het VBT samen met veilingafgevaardigden, specialisten ter zake en andere marktspekers, in de Werkgroep Oogstraming Groenten, die tweemaal per jaar door de Vlaamse overheid wordt belegd. Op basis van gegevens aangebracht door de veilingen en andere marktspekers en op basis van de VBT-aanvoercijfers en van

Vergadering Prognosfruit

de NIS-statistieken (mei- en septembertelling) worden de nationale arealen en productiecijfers voor groenten (glas-, openlucht- en industrieteelt) bepaald.

Het VBT is eveneens een gewaardeerde partner voor de Hoge Raad van Statistiek met het oog op het evalueren van de gevraagde detailgegevens voor de landbouwtelling. Het niveau van detail binnen deze landbouwtelling biedt bijkomende garanties voor een juiste inschatting van de nationale oogstramingen voor zowel groenten als fruit. In de loop van 2012 was er regelmatig overleg tussen het VBT en de medewerkers van de Hoge Raad van Statistiek.

8.3. Redactie

Via vaktijdschriften worden evoluties en marktontwikkelingen binnen de groente- en fruitsector belicht via statistieken, afgeleide grafieken en interpretatieve teksten. Het VBT heeft een wekelijkse rubriek in Boer & Tuinder en levert een trimestriële bijdrage aan Fruitteeltnieuws en Proeftuinnieuws.

8.4. Europees en internationaal overleg

De handel in groenten en fruit is een Europees en internationaal gebeuren. Voor het VBT is het dan ook belangrijk om vertegenwoordigd te zijn in diverse organisaties. Dit om rechtstreeks met partners en beleidsverantwoordelijken uit Europa, of zelfs de wereld, te kunnen overleggen. In dit opzicht participeert het VBT aan de Werkgroep Groenten en Fruit van Copa-Cogeca (Europese landbouworganisaties en -coöperaties) en is het VBT lid van Freshfel, het overlegforum voor de actoren actief in de Europese groente- en fruitketen. Sinds enkele jaren is Vlaanderen als regio lid van AREFLH of 'l'Assemblée des Régions Européennes Fruitières, Légumières et Horticoles'. Deze organisatie heeft als doelstelling om de Europese groente- en fruitregio's samen te brengen, te verdedigen en te vertegenwoordigen. Zwaartepunt van hun werking situeert zich in Zuid-Europa. Het VBT zorgt voor de vertegenwoordiging van Vlaanderen in het comité van de producenten. Het VBT was samen met de Vlaamse overheid gastheer voor hun algemene vergadering op 8 en 9 maart te Sint-Truiden.

Rechtstreeks overleg met de Europese Commissie vindt plaats in het Adviescomité Groenten en Fruit en de Expertgroepen Apples & Pears en Tomatoes.

Om Europese en internationale ontwikkelingen inzake hardfruit te kunnen volgen, tekende het VBT present op de meetings van de World Apple & Pear Association (WAPA) te Berlijn en Toulouse.

Uiteraard was het VBT begin februari aanwezig op Fruit Logistica te Berlijn, de jaarlijkse ontmoetingsplaats voor het internationale groente- en fruitgebeuren.

Op 19 maart was het VBT op de REO Veiling organisator van de Internationale Werkgroep Witloof (België, Nederland, Frankrijk). Tijdens deze bijeenkomst werd informatie uitgewisseld over de ontwikkelingen in de belangrijkste productielanden. Tevens werd er de basis gelegd voor de 'Witloofbiënnale' later op het jaar in België.

Vlaanderen is gekend als een belangrijke exportregio voor groenten en fruit. Naast de nabije Europese markten, is er meer en meer belangstelling voor nieuwe markten in andere werelddelen. In dit kader participeerde de algemeen secretaris, samen met verantwoordelijken van Belgische en Nederlandse afzetcoöperaties, eind mei aan een prospectiereis naar Servië.

In september nam het VBT deel aan een overleg met de permanente EU-vertegenwoordiging in Moskou. Deze bijeenkomst, in de marge van World Food Moscow, was een uitstekende gelegenheid om een balans op te maken van de resterende knelpunten inzake de markttoegang tot de Russische Federatie.

Het VBT was op 5 en 6 oktober de hoofdorganisator van de 21ste Internationale Witloofbiënnale te Leuven

Algemene vergadering AREFLH

Internationale Witloofbiënnale

en Beitem. Gezien België één van de belangrijkste witloofproducerende landen ter wereld is, en dan voornamelijk van kwalitatief hoogstaand product, was dit ook vanuit promotioneel oogpunt een voltreffer. Meer dan 280 deelnemers uit tien verschillende landen woonden de biënnale bij.

Regelmatig was er inzake Europese belangenbehartiging nauwe samenwerking met collega-organisaties uit

onze buurlanden zoals DPA uit Nederland, BVEO uit Duitsland en Felcoop uit Frankrijk. In het kader van de discussie over de toekomst van de Gemeenschappelijke MarktOrdering Groenten en Fruit werd tevens overlegd met collega-organisaties uit Italië (Alleanza Cooperative Italiane), Spanje (Cooperativas Agroalimentarias) en Portugal (Confagri).

8.5. Simultaanverkoop

Traditioneel worden groenten en fruit op de veilingen verkocht via de klok. De directe confrontatie tussen vraag en aanbod bepaalt daarbij de prijs. Op vandaag varieert het belang van de verkoop via de klok naargelang de veiling en het product. Naast de klokverkoop is er bemiddelingsverkoop of termijnverkoop. Groenten en zachtfruit worden hoofdzakelijk via de klok verkocht, in hardfruit wordt er meer bemiddeld.

Een deel van de klokverkoop gebeurt simultaan. Daarbij worden gelijktijdig dezelfde producten verkocht op onderling elektronisch verbonden veilingen. Afstemming tussen de veilingen is daarbij belangrijk - onder andere wat betreft kwaliteit, presentatie en verkoopvoorwaarden. Voor een koper is het mogelijk op een bepaald ogenblik het aanbod van verschillende veilingen te volgen. Dit kan van bij één van de aangesloten veilingen of vanop eigen kantoor. De thuiskoop laat een koper toe aankopen te doen op de veilingen via een eigen PC. Via een externe lijn is er verbinding met de centrale apparatuur, waarop ook de klokken van de simultaanverkoop zijn aangesloten. Op het moment dat er een transactie tot stand komt, is er audiocontact tussen de koper en de veilingmeester. Er kan ook voorzien worden in continue voice, waarbij er een continue audioverbinding is tussen de PC van de koper en de aangesloten veilingen.

Het VBT is verantwoordelijk voor de administratie van simultaanverkoop en thuiskoop, inclusief continue audio. Daartoe beheert het VBT een algemeen kopersbestand waarin nationale en internationale klanten via een uniek nummer geïdentificeerd zijn bij alle veilingen. De VBT-werkgroep Simultaan beheert de infrastructuur

Verkoopzaal

van het simultaansysteem. In de werkgroep is er overleg over het simultaangebeuren en worden nieuwe ontwikkelingen opgevolgd en initiatieven uitgewerkt om de simultaanverkoop blijvend af te stemmen op de wensen van de markt.

In de loop van 2012 vond de oplevering plaats van een volledig nieuw IT-concept voor het thuiskoopstelsel 'Kopen op Afstand'. Eind 2012 werden de eerste kopers omgeschakeld en ondersteund om voortaan via dit veel gebruiksvriendelijker systeem van op afstand, meestal hun eigen kantoor, aan de simultaanverkoop te kunnen deelnemen. Om dit proces te begeleiden en bij te sturen werd er in de schoot van de werkgroep Simultaan frequent overlegd met de deelnemende veilingen.

8.6. Onderzoek

Het VBT is actief betrokken bij het invullen van de onderzoeksnoden van de leden-producentencoöperaties. Het VBT ondersteunt bij het definiëren van onderzoeksthema's, het opvolgen van projecten en het valoriseren van resultaten. Tevens voorziet het VBT, namens de individuele leden-producentencoöperaties, in financiële tussenkomst.

In 1997 was het VBT, samen met de Katholieke Universiteit Leuven (KU Leuven), medeoprichter van het Vlaams Centrum voor Bewaring van Tuinbouwproducten (VCBT). Het VBT participeert nog steeds actief in het VCBT - waar onderzoeksopdrachten worden uitgevoerd (zie ook hoofdstuk 11 - VCBT).

Er wordt ook met andere onderzoeksinstellingen samengewerkt. Veelal resulteren de onderzoeksthema's in concrete projecten, gefinancierd door het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT). Om geïnteresseerde onderzoeksinstellingen de kans te geven voorstellen grondig met de sector af te toetsen vooraleer deze in te dienen bij het IWT, werkt het VBT sinds 2008 met een specifieke evaluatieprocedure. Deze voorziet in verschillende stappen van overleg. Concreet is er voor projecten die door het IWT worden goedgekeurd, naast de IWT-financiering, een sectorfinanciering door het VBT en/of (een deel van) de individuele leden-producentencoöperaties. Het VBT en/of de individuele leden zijn in de gebruikersgroepen vertegenwoordigd. Deze ondersteunen de onderzoekers in de uitvoering en de valorisatie van het project.

In 2012 nam het VBT via sectorfinanciering en vertegenwoordiging in gebruikersgroepen deel aan volgende IWT-landbouwtrajecten:

- IWT-060686 - Inductie van systemische defensiemechanismen tegen bacterievuur (*Erwinia amylovora*) in peer door applicatie van abiotische stress, uitgevoerd door PCFruit en Universiteit Hasselt;
- IWT-060720 - Uniformiteit en dosisreductie van naooogstbehandeling tijdens de koele bewaring van hardfruit, uitgevoerd door KU Leuven, PCFruit en VCBT;
- IWT-070585 - Ontwikkeling van een kennisgebaseerd kwaliteitssysteem voor aardbei, uitgevoerd door KU Leuven, PCFruit, Proefcentrum Hoogstraten, Provinciaal Proefcentrum voor de Groenteteelt Oost-Vlaanderen en VCBT;
- IWT-070597 - Diagnose en preventie van *Xanthomonas fragariae* in de aardbeiteelt, uitgevoerd door ILVO, PCFruit, Proefcentrum Hoogstraten en Universiteit Gent;
- IWT-080527 - Systeembioologische analyse van bruinverkleuring bij appel, uitgevoerd door KU Leuven, PCFruit en VCBT;
- IWT-090924 - Remote sensing als instrument voor bodemvochtaansturing in peren- en appelboomgaarden: naar valorisatie van de ruimtelijke variatie, uitgevoerd door Bodemkundige Dienst van België, KU Leuven en PCFruit;
- IWT-090935 - Onderdrukking van wollige bloedluis en andere appelplagen met enthomopathogene nematoden als ondersteuning van duurzame productie van Vlaams pitfruit, uitgevoerd door PCFruit en ILVO;

Belgische Fruitveiling (BFV)

Veiling Hoogstraten

- IWT-110775 - Mycorrhizaschimmels in bodem-ecosystemen voor duurzame fruitteelt, uitgevoerd door PCFruit en KU Leuven Associatie;
- IWT-110778 - Naar een kennisgebaseerde bedrijfszekere duurzame beheersing van perenbladvlo in de perenteelt, uitgevoerd door PCFruit, Universiteit Antwerpen en Universiteit Gent.

Verder nam het VBT in 2012 deel aan volgende onderzoeksprojecten:

- Voedselverlies - onderzoek uitgevoerd door de Afdeling Monitoring en Studie van het Departement Landbouw en Visserij: uitwerken aanbevelingen;
- Voedselverlies in ketenperspectief - onderzoek uitgevoerd door Tritel in opdracht van OVAM: deelname stakeholderoverleg;
- Netwerken als katalysator voor innovatie in de land- en tuinbouwsector – IWT-onderzoek uitgevoerd door Universiteit Gent en ILVO: deelname gebruikersgroep;

- WaterQ - Invloed van de kwaliteit van het water gebruikt in de sector van de primaire plantaardige productie, meer bepaald voor de irrigatie, het wassen en het transport, op de blootstelling van de consumenten aan chemische en biologische verontreinigingen - onderzoek uitgevoerd door KU Leuven Associatie, Lessius Mechelen, PCFruit, Proefstation voor de Groenteteelt en Scientia Terrae, in opdracht van de FOD VVVL: deelname gebruikersgroep;
- Welke factoren zijn bepalend voor de duurzaamheid in de fruitteelt - onderzoek uitgevoerd door ILVO en PCFruit in opdracht van de Afdeling Monitoring en Studie van het Departement Landbouw en Visserij: deelname workshop voor stakeholders;
- Transitie naar een groen en duurzaam landbouw- en voedingssysteem - onderzoek uitgevoerd in opdracht van de Vlaamse Landmaatschappij: lector;
- Veg-i-Trade - internationaal onderzoek gecoördineerd door Universiteit Gent: deelname workshop en overleg.

8.7. Kwaliteitssystemen

Om te beantwoorden aan de vraag van de markt naar kwalitatief hoogstaande, gezonde en veilige groenten en fruit werken de producentencoöperaties en hun telers reeds jaren volgens één of meerdere kwaliteitssystemen. Specifiek op het niveau van de producentencoöperaties gaat het om de relevante private kwaliteitsstandaarden van British Retail Consortium (BRC), International Food Standard (IFS) en Qualität und Sicherheit (QS), om de kwaliteitsborging via HACCP (Hazard Analysis Critical Control Points) en ISO-normen (International Organization for Standardization) en om coöperatie-specifieke kwaliteitssystemen en -labels. De voorwaarden voor de processen en/of de producten op het niveau van de primaire productie - de telers - zitten vervat in onder meer Geïntegreerde Teelt Pitfruit, GlobalG.A.P. en IKKB. Gestuurd vanuit de wetgeving over voedselveiligheid zijn ook de sectorgidsen autocontrole een continu aandachtspunt voor de sector.

Met betrekking tot de kwaliteitssystemen behartigt het VBT de belangen van de leden-producentencoöperaties en hun telers om te komen tot enerzijds relevante en anderzijds haalbare en betaalbare systemen. Afhankelijk van het systeem is het VBT betrokken op bestuurlijk en/of inhoudelijk of technisch vlak.

1. Autocontrole en sectorgidsen

De Europese General Food Law (EG 178/2002) en het KB Autocontrole (KB van 14.11.2003 betreffende autocontrole, meldingsplicht en traceerbaarheid) eisen dat elke operator in de voedselketen zijn verantwoordelijkheid opneemt ten aanzien van voedselveiligheid. Om te voldoen aan het KB Autocontrole kunnen de sectoren gidsen opstellen met een concrete invulling van de relevante wetgeving. Hoewel het volgen van de gids niet verplicht is, is een certificaat voor de gids gunstig voor de operator. De hoogte van de FAVV-heffing en de frequentie van de FAVV-inspecties worden verlaagd.

In januari 2007 heeft het FAVV de eerste versie van de Gids Autocontrole Aardappelen, Groenten, Fruit Handel en Verwerking (G-014) gevalideerd; begin april 2010 de tweede versie. Vanaf 5 december 2012 volgde de derde versie. De gids wordt beheerd door Belgapom, Fresh Trade Belgium en Vegebe en is van toepassing voor de VBT-leden.

De eerste versie van de Sectorgids Autocontrole voor de Primaire Plantaardige Productie (G-012) werd in juli 2006 door het FAVV gevalideerd. De eerste versie van

de Sectorgids Autocontrole voor de Dierlijke productie (G-037) volgde in april 2008. Op aangeven van het FAVV werd sindsdien gewerkt aan de G-040 voor de gehele primaire productie, bestaande uit vier modules: plantaardige productie (A), ruwvoederproductie (B), dierlijke productie (C) en niet-eetbare tuinbouwproductie (D). De eerste versie van de G-040 werd door het FAVV gevalideerd op 20 juli 2012. Alle landbouwbedrijven kunnen zich zo via één gids in orde stellen met het KB Autocontrole voor de totaliteit van hun productie.

De G-012 maakte traditioneel integraal deel uit van de IKKB Standaard. De modules A en B uit de G-040 komen in de plaats van de G-012 en zijn eveneens volledig in de IKKB Standaard geïntegreerd. Op die wijze kunnen de landbouwers gemakkelijk een combi-audit laten uitvoeren en hierdoor zowel aan de marktvoorwaarden beantwoorden als aan de wettelijk verplichte autocontrole voldoen.

2. Geïntegreerde teelt pitfruit

Geïntegreerde teelt pitfruit is een wettelijk systeem, gebaseerd op het KB van 22 januari 1996. De standaard omvat eisen voor de teelt van appels en peren. De belangrijkste doelstelling van de geïntegreerde teelt is zoveel mogelijk gebruik te maken van natuurlijke vijanden en teelttechnieken bij de bestrijding van schadelijke organismen.

Het VBT is lid van het technisch comité van de standaard, onder voorzitterschap van de Vlaamse overheid. Op vraag van de certificatie-instellingen is het VBT voorzitter en secretaris van de nationale adviesraad.

3. Integraal Keten Kwaliteit Beheerssysteem (IKKB)

De IKKB Standaard voor de Plantaardige Productie werd ontwikkeld door OVPG en Agrofront. De IKKB Standaard omvat eisen voor de telers betreffende voedselveiligheid, kwaliteit, milieu en traceerbaarheid. De vierde versie van de IKKB Standaard d.d. 13 juli 2012 loopt parallel met de validatie van de eerste versie van de Sectorgids voor de Primaire Productie (G-040). De modules A (plantaardige productie) en B (ruwvoederproductie) van de G-040 zijn volledig in de IKKB Standaard geïntegreerd, waardoor de landbouwers een combi-audit kunnen laten uitvoeren om zowel aan marktvoorwaarden als aan autocontrole te voldoen.

Het OVPG (Overlegplatform voor de Verwerking van en handel in de Plantaardige Grondstoffen en producten) werd op 6 juli 2005 opgericht met als doel bij te dragen tot de uitbouw van voedselveiligheids-

en kwaliteitsborgingsystemen in de keten van de plantaardige sector. Het VBT is lid van OVPG en neemt op bestuurlijk vlak deel aan het overleg.

Vegaplan staat in voor het beheer van de IKKB Standaard. Het VBT is één van de stichtende leden van Vegaplan. Ook hier neemt het VBT actief deel aan de verdere ontwikkelingen binnen Vegaplan, dit zowel op bestuurlijk als op technisch vlak. Sinds 2010 is er binnen Vegaplan een werkgroep Duurzaamheid actief, specifiek gericht op het verder uitbouwen van de standaard in die richting.

Eind 2007 werd door Vegaplan en het Duitse QS de wederzijdse erkenning bekrachtigd voor audits die worden uitgevoerd op producentenniveau voor groenten en fruit bestemd voor de versmarkt. In 2010 werden binnen de Vegaplan-werkgroep Residubewakingen in overleg met QS, systemen opgezet om ook betreffende residumonitoring te komen tot gelijkwaardigheid tussen IKKB en QS. Sinds februari 2011 is ook die gelijkwaardigheid en verdere wederzijdse erkenning een feit.

4. Qualität und Sicherheit (QS)

Het Duitse kwaliteitssysteem QS krijgt de nodige aandacht van de VBT-leden, gezien het grote belang van Duitsland als afzetmarkt voor Belgische groenten en fruit. Het kwaliteitssysteem omvat verschillende schakels in de keten, waaronder primaire productie (telers) en groothandel (producentencoöperaties).

Sinds 31 juli 2008 is het VBT aandeelhouder van het Fachgesellschaft Obst-Gemüse-Kartoffeln. Dit is één van de drie bedrijven in de QS-organisatie. Deze Fachgesellschaft laat zich in met bestuurlijke zaken, specifiek voor het kwaliteitssysteem van groenten, fruit en aardappelen. Reeds enkele jaren voordien was het VBT vertegenwoordigd in het Fachbeirats Obst-Gemüse-Kartoffeln. Deze adviesgroep, met vertegenwoordigers van productie en handel, zorgt voor de inhoud van en de controle op het QS-kwaliteitssysteem.

5. GlobalG.A.P.

GlobalG.A.P., eigendom van het Duitse FoodPlus, is een internationale standaard voor de primaire productie gebaseerd op de principes van de Goede Agrarische Praktijken (GAP). Sinds 2012 is de vierde versie van de standaard verplicht van toepassing, waarin de modulaire opbouw uit versie 3 is verdergezet. Fruit- en groentetelers moeten voldoen aan de eisen van drie modules - agrarisch bedrijf (All Farm Base), plantaardige productie (Crop Base) en fruit en groenten (Fruit & Vegetables).

Limburgse Tuinbouwveiling (LTV)

Uitreiking GlobalG.A.P. award

Sinds 2007 is het VBT lid van GlobalG.A.P.. Reeds voorheen was het VBT vertegenwoordigd in de bestuursorganen, namelijk in de Board en in het Technical Committee Crops. Op deze manier heeft de sector zeggenschap in de discussies rond de richtlijnen van de standaard. In 2011 heeft GlobalG.A.P. een herstructurering doorgevoerd en zijn voor een aantal dossiers Stakeholder Committees opgericht. Daarin kunnen experts overleggen en adviezen formuleren. Op vandaag neemt het VBT - in samenspraak met de leden - deel aan de Stakeholder Committees Microbiological Contamination, Responsible Water Management en GRASP (Global Risk Assessment on Social Practices). De verdere uitbouw van deze structuren wordt op de voet gevolgd, en waar relevant zal in vertegenwoordiging voorzien worden.

De Belgische Nationale Technische Werkgroep (BNTWG) is het aanspreekpunt voor GlobalG.A.P. in België. Het VBT is voorzitter van de BNTWG. Begin 2012 werd de Belgische interpretatie bij de GlobalG.A.P. Standaard versie 4, opgesteld door de BNTWG, goedgekeurd door GlobalG.A.P.. Een nationale interpretatie is een hulp voor producenten, begeleiders en certificatie-instellingen. De Belgische interpretatie houdt rekening met de Belgische wetgeving en sluit waar mogelijk aan bij de sectorgids G-040 en de IKKB Standaard. Op die manier is het voor telers mogelijk om aan de eisen uit verschillende systemen te voldoen mits één aangepaste registratie, documentatie en/of werkwijze.

Van 6 tot 8 november 2012 namen het VBT en vertegenwoordigers van de individuele producentencoöperaties deel aan de jaarlijkse GlobalG.A.P.-

conferentie, ditmaal in Madrid (Spanje). Naar aanleiding van deze conferentie werden voor het eerst GAP awards uitgereikt. Responsibly Fresh van het VBT werd de Europese winnaar van deze award.

Op vraag van de certificatie-instellingen is het VBT voorzitter en secretaris van de nationale adviesraad (NAR) voor GlobalG.A.P.. Binnen de NAR, ingericht volgens de bepalingen van BELAC, wordt in overleg met betrokkenen uit de voedselketen, onder andere handel, verwerkende industrie, distributie en consumenten, gewerkt rond de problemen die certificatie-instellingen ervaren bij de praktische controle op de standaard.

6. Specifieke kwaliteitssystemen en -labels

Sinds eind 2011 is het VBT houder van het collectief duurzaamheidskeurmerk Responsibly Fresh. Traditioneel is het VBT reeds houder van het collectief merk Milieubewuste Teelt (MBT) (groene boog, gele vlinder). Zoals in de benaming aangegeven, kan het MBT-merk enkel gebruikt worden voor groenten en fruit die op een milieuvriendelijke wijze worden geteeld. Waar MBT de nadruk legt op het milieu, gaat Responsibly Fresh ruimer en benadrukt het de drie pijlers van duurzaamheid - people, planet en profit.

Oorspronkelijk gestart als gemeenschappelijk merk binnen VBT Kistenpool, is het kwaliteitslabel Flandria sinds 1995 in beheer van LAVA. De Flandria-producten worden gecommmercialiseerd door de producentencoöperaties: Coöbra, LTV, Mechelse Veilingen, REO Veiling en Veiling Hoogstraten. Het Flandria-lastenboek omvat bepalingen voor teelt, conditionering, verpakking en sortering van verse groenten en fruit. Telers die hun producten willen

leveren onder het Flandria-label moeten voldoen aan IKKB of GlobalG.A.P., in aanvulling op de sectorgids autocontrole G-040. Specialiteiten, zoals roodloof en minipaprika's, worden samengebracht in een duidelijk herkenbare groep en gecommmercialiseerd onder het Flandria Speciality Street-label. Sinds 2012 integreert Flandria het Responsibly Fresh duurzaamheidskeurmerk in het eigen merkbeeld.

Groenten en fruit van de telers aangesloten bij de VBT-producentencoöperaties kunnen verder onder diverse andere kwaliteitslabels en keurmerken gecommmercialiseerd worden - al dan niet reeds in combinatie met Responsibly Fresh. Een aantal voorbeelden zijn: Truval (BFV), Top (Coöbra), Frubel (LTV), Bel'Orta (Mechelse Veilingen), Tomabel en Fine Fleur (REO Veiling), Eburon (Veiling Borgloon) en Hoogstraten Aardbeien (Veiling Hoogstraten).

8.8. Responsibly Fresh

Sinds de jaren negentig van vorige eeuw, is het VBT houder van het collectief merk Milieubewuste Teelt, met als figuratieve elementen 'groene boog' en 'gele vlinder'. Het MBT-merk kan enkel gebruikt worden voor groenten en fruit die op een milieuvriendelijke wijze worden geteeld. Naar aanleiding van de verlenging van de registratie van het MBT-merk werd in 2009 het reglement op het gebruik en het toezicht van het merk geactualiseerd door het VBT. In 2010 werd de aanzet

gegeven voor een aanpassing van het merkbeeld en de gebruiksvoorwaarden in het kader van duurzaamheid. Begin 2012 heeft dit geleid tot de lancering van Responsibly Fresh.

Duurzame ontwikkeling is een maatschappelijk thema dat de aandacht krijgt van het brede publiek, de economische operatoren en de beleidsmakers. Op vandaag gebruiken bedrijven en organisaties het duurzaamheidsthema om zich te onderscheiden in de markt. De duurzaamheidsprojecten van deze bedrijven en organisaties komen tot uiting in diverse labels, die in hun communicatie en op consumentenverpakkingen prijken. Veelal benadrukken deze labels één deelaspect van het thema duurzaamheid. Naar de toekomst toe wordt verwacht dat duurzaamheid een basisvoorwaarde wordt om toegang te hebben tot de markt.

Rekening houdend met deze maatschappelijke ontwikkeling is de ecologische pijler van Milieubewuste Teelt dan ook te beperkt geworden. Op basis van het gezonde en natuurlijke imago van groenten en fruit en verder bouwend op milieubewuste teelt, wil de sector aantonen dat inspanningen geleverd worden en verder gepland zijn betreffende duurzame ontwikkeling. Duurzaamheid is voor het VBT een multi-thematisch gegeven: ecologische, economische en sociale elementen moeten meegenomen worden om te komen tot duurzame ontwikkeling. Hierbij wordt verwezen naar de drie P's - people, planet, profit - als hoekstenen van sustainability. Zowel bij telers als producentencoöperaties zijn er in het recente verleden al heel wat inspanningen geleverd. Niet alle operatoren en omstandigheden kunnen echter onmiddellijk ten volle het gewenste duurzaamheidsniveau halen. Duurzaamheid is dan ook een evolutief gegeven, waarbij de lat geleidelijk

Minister-President Peeters en VBT-voorzitter Demaré

aan hoger wordt gelegd en waarbij de deelnemers vooruitgang moeten nastreven.

Hiervan uitgaande werden in 2012 twee parallelle sporen verder gezet door het VBT.

Eenzijds werd er binnen de bestaande kwaliteitssystemen - specifiek IKKB en GlobalG.A.P. - een verhoogde aandacht gevraagd voor duurzaamheid. Het VBT wil via vertegenwoordiging in deze kwaliteitssystemen verder werken aan het inbrengen en uitbouwen van duurzaamheidscriteria in deze standaarden.

Anderzijds wil het VBT met haar leden zelf verder streven naar duurzame ontwikkeling en deze inspanningen ook communiceren aan de buitenwereld. Daartoe werd Responsibly Fresh gelanceerd.

Het collectief duurzaamheidskeurmerk Responsibly Fresh voor verse groenten en fruit geeft aan dat de producten afkomstig zijn van telers en producentencoöperaties die streven naar verduurzaming van de tuinbouwsector. Dit streven houdt een voortdurende zoektocht in naar het evenwicht tussen en de integratie van people, planet en profit. De lokale tuinbouwsector streeft naar een economisch verantwoorde teelt en vermarkting van kwaliteitsproducten, met een optimale inzet van productiefactoren en de beperking van ongewenste neveneffecten, en met respect voor sociale aspecten en de gezondheid van de mens. Verse groenten en fruit - FRESH - worden geteeld en vermarkt met sociale en ecologische verantwoordelijkheidszin en maatschappelijke betrokkenheid - RESPONSIBLY. De gebruikers van het keurmerk symboliseren met Responsibly Fresh duurzame ontwikkeling - de inspanningen die geleverd zijn en de vooruitgang die verder doorgevoerd zal worden. Responsibly Fresh wil een teken van herkenning en erkenning zijn voor alle betrokkenen in de sector van verse groenten en fruit. Het is uitgebouwd rond vier thema's: lage impact, biodiversiteit, nabijheid en voedingsspaarzaamheid.

Er zijn drie voorwaarden tot het gebruik van Responsibly Fresh.

Een eerste vereiste is dat de individuele telers beschikken over een geldig certificaat van een kwaliteitssysteem. Daarvoor komen in aanmerking: het Belgische IKKB, het internationale GlobalG.A.P. en het wettelijk bepaalde Geïntegreerde Teelt Pitfruit.

Een tweede vereiste is dat de coöperaties een collectief dossier opstellen voor de bij hen aangesloten telers. Het dossier omvat een lijst van duurzaamheidscriteria. De betrokkenen voeren een nulmeting uit en tonen

progressie door middel van regelmatige updates. Daarbij is de concrete invulling van duurzame ontwikkeling grotendeels bedrijfsgebonden.

Een derde vereiste is dat individuele coöperaties een charter duurzaam ondernemen onderschrijven, zoals aangeboden en gecontroleerd door externe instanties. De charters hebben drie eigenschappen. Ze vertrekken van een breed kader met thema's rond duurzaamheid, dat door de coöperaties concreet moet ingevuld worden met actiepunten. Het engagement moet jaarlijks hernieuwd worden. Het certificaat wordt verleend na een externe evaluatie.

In 2010 en 2011 werd in frequent overleg met de VBT-leden en de externe consultants het dossier en de communicatie over duurzame ontwikkeling uitgediept en op punt gezet. In 2012 lag de focus relatief meer op externe communicatie. Deze is opgestart op 8 februari 2012 - met de lancering van Responsibly Fresh door Minister-President Kris Peeters op Fruit Logistica in Berlijn. Gelijktijdig ging www.responsibly-fresh.com online. Negen maanden na de lancering - op 8 november 2012 - werd Responsibly Fresh de eerste Europese winnaar van de GlobalG.A.P. awards, uitgereikt in Madrid (Spanje).

Responsibly Fresh is een collectief keurmerk, dat door het VBT ter beschikking wordt gesteld aan geïnteresseerde producentencoöperaties en hun leden-telers. Deze kunnen het merk gebruiken mits er voldaan is aan de specifieke voorwaarden.

Van bij de opstart wordt Responsibly Fresh gelinkt aan de productmerken van de coöperaties Belgische Fruitveiling, Coöbra, Limburgse Tuinbouwveiling, Mechelse Veilingen, REO Veiling, Veiling Borgloon en Veiling Hoogstraten, en is het geïntegreerd in het Flandria-kwaliteitslabel.

8.9. Productmonitoring

Contaminaties van voedsel in het algemeen en residuen op groenten en fruit in het bijzonder staan continu in de kijker. Van lokale tot internationale actoren, zoals overheden, NGO's, wetenschappers, commerciële ondernemingen en consumenten, geven hun visie op dit item. De producentencoöperaties en hun telers worden steeds meer geconfronteerd met wettelijke eisen en bovenwettelijke bepalingen betreffende de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen en residuen op groenten en fruit. In overleg met de leden-producentencoöperaties heeft het VBT blijvend aandacht voor dit item en worden de verwante dossiers opgevolgd.

Het sectoraal residumonitoringplan kadert in het streven van de VBT-leden om continu kwaliteitsvolle verse groenten en fruit aan te bieden aan binnen- en buitenlandse kopers en consumenten. Het residumonitoringplan houdt rekening met wettelijke vereisten, met bepalingen uit kwaliteitssystemen en met feedback van de marktpartners. Het plan is een dynamisch gegeven, dat op regelmatige tijdstippen wordt geëvalueerd en bijgestuurd. Samengevat omvat het plan bepalingen voor bemonsteringsfrequentie, staalname, laboratoria en analysemethoden, correctieve acties inclusief de wettelijke meldingsplicht en registratie van analyseresultaten. Het sectoraal residumonitoringplan is een onderdeel van een reeks maatregelen die door de sector worden genomen, om de voedselveiligheid te waarborgen.

Het VBT coördineert het sectoraal residumonitoringplan. De sectorale risicoanalyse, de statistische opzet van het bemonsteringsplan en het synthetiseren van de resultaten gebeuren in samenwerking met het KDT (zie ook hoofdstuk 13 - KDT). Individuele producentencoöperaties kunnen opteren voor het sectoraal plan, dan wel een bedrijfsspecifiek plan uitwerken. De residumonitoring kadert in de kwaliteitssystemen van de leden-producentencoöperaties en wordt er extern gecontroleerd.

De resultaten van de controles op residuen worden jaarlijks bilateraal tussen het FAVV en het VBT toegelicht. Het gaat daarbij zowel om de resultaten van de officiële controles van het FAVV, als om de resultaten van het sectoraal residumonitoringplan. Tijdens het overleg wordt ook ingegaan op wijzigingen in de wetgeving die aanpassingen aan de controles en/of de monitoring noodzakelijk maken, op het bemonsteringsplan, de vooroogstcontrole en de correctieve acties.

Naar aanleiding van de EHEC-besmettingen in Duitsland in 2011, ging in 2012 specifieke aandacht naar eisen voor kiemgroenten enerzijds en naar microbiologische monitoring anderzijds. Voor de microbiologische monitoring is in het voorjaar van 2012 een drielanden-overleg opgestart, met vertegenwoordigers van productie, handel en kwaliteitssystemen uit België, Nederland en Duitsland. Het overleg wil op termijn komen tot een gezamenlijke aanpak van deze monitoring voor verse groenten en fruit.

8.10. Export derde landen

De Belgische groente- en fruitsector is sterk exportgericht. Steeds meer worden daarbij nieuwe exportmarkten aangeboord - zowel binnen de EU als daarbuiten. Aangezien de Europese markt de laatste jaren evolueert naar een aanbodmarkt, met de nodige prijsdruk, zal er voor specifieke producten blijvend nood zijn aan het zoeken naar nieuwe afzetmarkten buiten de EU. In bepaalde van deze derde landen wordt de sector geconfronteerd met specifieke fytosanitaire eisen of residubepalingen.

Sinds enkele jaren heeft het item export naar derde landen een vaste plaats verworven in de VBT-activiteiten, ter ondersteuning van de leden. In nauwe samenwerking met de exporteurs, via Fresh Trade Belgium (FTB), en in continu overleg met het FAVV wordt het item opgevolgd en worden waar nodig sectorale procedures opgesteld om te voldoen aan de eisen van specifieke exportmarkten buiten de EU. De eisen betreffen enerzijds residuen van gewasbeschermingsmiddelen en anderzijds fytosanitaire bepalingen.

Rekening houdend met de strategische doelstellingen uit haar businessplan 2012-2014 werd in 2012 door het FAVV specifiek overleg opgestart met andere overheidsdiensten en met beroepsorganisaties betrokken bij de export naar derde landen. Het VBT nam hier actief aan deel.

Sinds midden 2011 is de FAVV-omzendbrief 'betreffende de uitvoer voorwaarden om te voldoen aan de specifieke eisen van derde landen met betrekking tot de maximum residuegehalten' van toepassing. Het VBT heeft hier, samen met FTB, geijverd voor een werkbaar invulling van de bepalingen voor de sector.

Eenzijds is het belangrijk dat er een kader is waarin concrete product/land-combinaties kunnen ingepast worden. Autocontrole en de sectorgids G-014 zijn hiertoe een middel, zolang flexibiliteit bij de noodzakelijke continue aanpassingen gevrijwaard blijft. Eind 2012 is de derde versie van de G-014, met aanvullingen betreffende export naar derde landen, door het FAVV gevalideerd.

Anderzijds was de sectorale procedure voor export van groenten en fruit naar de Russische Federatie reeds door het FAVV goedgekeurd en waren de eerste ontwerpen voor een procedure voor Japan uitgetekend. Ook deze moesten verder praktijkgericht kunnen toegepast en ingepast worden. Beide sectorale procedures voor het jaar 2012 zijn door het FAVV goedgekeurd. Ondertussen biedt de FAVV-omzendbrief het kader om andere product/land-combinaties met sectorale procedures af te dekken.

Specifiek werd in 2012 gewerkt aan de exportdossiers:

- Groenten en fruit naar de Russische Federatie;
- Groenten en fruit naar Japan;
- Tomaten naar Canada;
- Peren naar Canada;
- Hardfruit naar de VS.

1. Russische Federatie - groenten en fruit

Op 1 juli 2008 trad het 'Memorandum on the safety of plant products for human consumption exported from the European Community (EC) to the Russian Federation concerning pesticide residues, nitrates and nitrites' - ondertekend door de Russische Federatie en de EU - in werking.

Van bij de inwerkingtreding van het memorandum moeten alle zendingen voorzien zijn van een overzicht van toegepaste gewasbeschermingsmiddelen tijdens teelt en opslag. Begin juli 2008 hadden het VBT en FTB reeds een voorstel 'pesticide usage statement' klaar. De format is sindsdien meerdere malen aangepast, telkens

op basis van feedback van de Russische overheid en/of de praktijk.

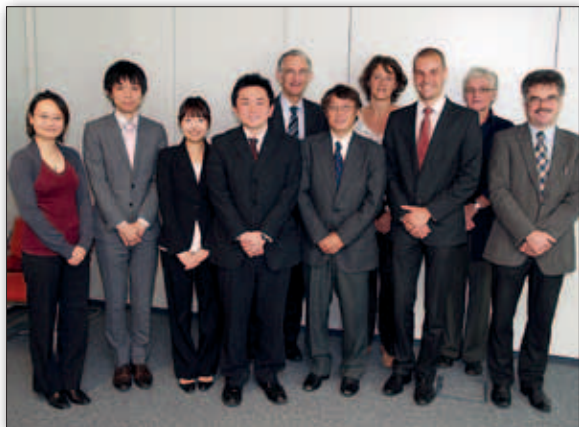
Sinds 15 juni 2009 is de Belgische uitvoer van peren onderworpen aan de specifieke Russische eis van 'safety certificate'. Het VBT en FTB hebben - in overleg met het FAVV en de laboratoria - procedures opgesteld om aan deze eis te voldoen. Sinds 1 maart 2010 geldt dezelfde Russische eis voor appels en wortelen. Eind 2011 zijn de Russische eisen teruggebracht en zijn safety certificates niet langer vereist. Aangezien deze maatregel in 2012 nog steeds niet volledig in de praktijk is omgezet, is hierover frequent overleg geweest tussen het VBT, FTB, het FAVV en alle betrokkenen. Ook eind 2012 opteren het VBT en FTB er nog steeds voor om de betrokken zendingen blijvend te voorzien van een certificaat, om zo problemen bij de grensovergang te voorkomen.

In overleg met het FAVV wordt er sinds midden 2010 bij de producentencoöperaties en bij de exporteurs een specifieke monitoring export Russische Federatie toegepast. Deze wordt aangevuld met een monitoring door het FAVV. Regelmatig worden de resultaten gezamenlijk besproken. Op 1 juli 2010 trad de douane-unie tussen de Russische Federatie, Wit-Rusland en Kazachstan in werking en werden de Russische residuvereisten nogmaals aangepast. In 2012 is er verder overleg geweest tussen de EU en de Russische Federatie over de harmonisatie van de Russische MRLs.

In 2012 is er vanuit de Russische Federatie meer aandacht gekomen voor fytosanitaire eisen. Ook dit dossier wordt door het VBT opgevolgd.

Japanse delegatie

2. Japan - groenten en fruit

Ook hier hebben het VBT en FTB - in overleg met het FAVV - een sectorale procedure opgesteld, met een focus op advies geven aan telers en op monitoring om te voldoen aan de specifieke Japanse residueisen. Naar aanleiding van hun bezoek aan het FAVV in september 2012, kon deze procedure uitgebreid aan een Japanse overheidsdelegatie worden toegelicht. Begin november ontving het FAVV het bericht van Japan dat de verscherpte controle op difenoconazole op prei is opgeheven.

3. Canada - tomaten

In het kader van het voorkomen van aantastingen door *Tuta absoluta* (mineermot) gelden sinds 28 juni 2010 bijkomende bepalingen voor de export van onder meer Belgische tomaten naar Canada. Tomaten kunnen enkel nog naar Canada geëxporteerd worden, indien op het fytosanitair certificaat expliciet wordt verklaard dat de producten afkomstig zijn van een *Tuta absoluta*-vrije productieplaats.

Vanaf het bekend worden van deze bepalingen, heeft het VBT in samenspraak met de betrokken leden-producentencoöperaties, het FAVV en de onderzoeksinstituten gewerkt aan het opstellen van de nodige procedures. Vanaf midden 2010 is op specifieke locaties de mogelijke aanwezigheid van *Tuta absoluta* opgevolgd. Begin 2011 heeft het FAVV de sectorale procedure goedgekeurd en werd de tomatenexport - met de nodige certificatie - effectief mogelijk. In 2012 is de monitoring verdergezet. De resultaten worden op regelmatige basis door het VBT aan het FAVV overgemaakt.

Ook ter voorkoming van *Tuta absoluta* geldt sinds 13 mei 2010 een importverbod voor onder meer Belgische tomaten in de VS. De VS verwacht van de leveranciers een strikte procedure vooraleer het verbod

kan opgeheven worden. Gericht op het voorkomen van de aanwezigheid van *Tuta absoluta* kunnen exporterende landen binnen hun grondgebied 'pest free areas' instellen. Ook hier heeft het VBT in samenspraak met de betrokken leden, het FAVV en de onderzoeksinstituten getracht de noodzakelijke procedures uit te werken. Er zijn echter nog niet onmiddellijk mogelijkheden om aan de VS-eisen te voldoen.

4. Canada - peren

In 2011 werd een uitgebreid document afgewerkt dat een overzicht geeft van de productie van peren in België, de commercialisatie ervan, alsook de maatregelen die door alle betrokkenen worden genomen in het voorkomen en bestrijden van aantastingen door schadelijke organismen. Begin 2012 is het dossier door het FAVV aan de bevoegde Canadese overheidsdiensten overgemaakt voor het opstellen van een PRA (pest risk assessment). Eind 2012 heeft de Canadese overheid bericht dat het minstens tot september 2013 zal duren vooraleer het PRA kan worden aangevat. Ondertussen volgt het VBT het dossier op de voet en is er frequent overleg met onder meer Flanders' Investment and Trade in Montréal en de betrokken overheidsdiensten in België.

5. VS - hardfruit

Dit dossier bevindt zich nog steeds in het stadium waarin de EU en de betrokken lidstaten met de VS onderhandelen over welke schadelijke organismen moeten opgelijst worden, als zijnde voorkomend in de landen van oorsprong en bedreigend voor de VS-productie en -handel. Voor deze organismen zullen de landen van oorsprong dan specifieke bestrijdingsmaatregelen moeten instellen. Het VBT volgt dit dossier op, enerzijds op nationaal niveau met het FAVV en FTB, anderzijds op internationaal niveau via Freshfel.

8.11. Overige dossiers

1. Integrated Pest Management (IPM)

De Europese Richtlijn 2009/128 betreffende een strategie voor duurzaam gebruik van pesticiden, bepaalt dat lidstaten ervoor moeten zorgen dat uiterlijk op 1 januari 2014 alle professionele gebruikers van gewasbeschermingsmiddelen de principes van geïntegreerde gewasbescherming toepassen. Hiervoor moeten richtsnoeren opgesteld worden. De Vlaamse overheid heeft een Adviesraad IPM opgericht met als doel erover te waken dat voor alle plantaardige sectoren volwaardige en haalbare richtlijnen worden opgesteld. Op 16 september 2010 vond de startvergadering plaats. Naast de adviesraad zijn er meerdere sectorgroepen actief, die de teeltgerichte bepalingen opstellen om vervolgens ter goedkeuring voor te leggen aan de adviesraad. Het VBT zetelt in de adviesraad en, samen met vertegenwoordigers van de betrokken leden-producentencoöperaties, ook in de sectorgroepen voor fruitteelt, glasgroenten en openluchtgroenten. In 2011 en 2012 waren er een aantal vergaderingen van de onderscheiden sectorgroepen gericht op het opstellen van de richtsnoeren.

2. Traceerbaarheid

Traceerbaarheid van producten doorheen de voedselketen is van cruciaal belang in het kader van onder meer voedselveiligheid, aansprakelijkheid, correctieve acties en logistieke processen. Productcodering is daarbij een belangrijke tool.

GS1 ondersteunt de implementatie van globale GS1-standaarden, waaronder streepjescodes en palletlabels. Het VBT is lid van GS1 Belgilux. Door de vertegenwoordiging kan het VBT de ontwikkelingen in productcodering en andere logistieke elementen opvolgen en waar nodig de leden tijdig informeren.

Voor de identificatie van kleinverpakkingen kunnen de leden-producentencoöperaties een beroep doen op het VBT. Het VBT beheert het gegevensbestand van GTIN-13 codes voor verpakte groenten en fruit. Het VBT stelt de codes samen volgens de richtlijnen van GS1. Het geactualiseerde bestand met codes wordt door het VBT ter beschikking gesteld; nieuwe codes kunnen bij het VBT aangevraagd worden.

Voor het coderen van pallets of groepsverpakkingen werken de producentencoöperaties met eigen systemen van logistieke etiketten.

3. Verpakkingsafvalpreventie

Het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval bepaalt dat een verpakkingsverantwoordelijke moet voldoen aan drie verplichtingen. Het akkoord werd afgesloten tussen de gewesten en de meest recente versie is sinds 1 januari 2009 van kracht (BS 29.12.2008). Elke onderneming die verpakkingen op de Belgische markt brengt, is een verpakkingsverantwoordelijke en heeft als verplichtingen:

Ingro

Barcode verpakking

- Terugnameplicht, om zo jaarlijks een vastgesteld recyclagepercentage voor eenmalige verpakkingen te bereiken;
- Informatieplicht, of het jaarlijks bezorgen van specifieke informatie betreffende eenmalige en herbruikbare verpakkingen aan de Interregionale Verpakkingscommissie (IVC);
- Preventie, inclusief het driejaarlijks opstellen van een afvalpreventieplan.

Aan de terugname- en informatieplicht kan voldaan worden via aansluiting bij door de IVC erkende organismen, zoals Fost Plus en VAL-I-PAC. De derde verplichting kan individueel of sectoraal ingevuld worden.

Het VBT coördineert voor de leden de aansluiting bij Fost Plus en VAL-I-PAC. Fost Plus staat in voor de afvalbeheersing van consumentenverpakkingen. VAL-I-PAC doet dit voor bedrijfsmatige verpakkingen. Het VBT verzamelt de gegevens van de producentencoöperaties en maakt deze tijdig over aan de betrokken instanties.

De financiële bijdrage aan deze organisaties wordt aan de hand van de informatieplicht vastgelegd.

Samen met de leden-producentencoöperaties is in 2010 door het VBT op vraag van de IVC het sectoraal afvalpreventieplan 2010-2013 opgesteld en ingediend. Als belangrijkste conclusie vermeldt het plan: 'Op basis van de recente ontwikkelingen en de Ausgangssituatie in 2009-2010 is het voor de veilingen nu reeds duidelijk dat het moeilijk wordt om spectaculaire vooruitgang te boeken betreffende afvalpreventie gedurende 2010-2013. Niettemin hebben alle VBT-leden blijvend oog voor de verpakkingsproblematiek. Daarbij wordt constant een afweging gemaakt tussen de eisen van het product, van de markt en van de wetgeving en de mogelijkheden tot afvalpreventie en minder milieubelastende verpakkingen.' Tijdens de vergadering van 15 december 2011 heeft de IVC het plan goedgekeurd. De 2012-evaluatie is tegen de deadline van 30 juni 2012 samen met de leden opgesteld en door het VBT overgemaakt aan de IVC.

9. GEMEENSCHAPPELIJKE MARKTORDENING GROENTEN & FRUIT

9.1. Europees kader

Het marktgebeuren in de sector groenten en fruit wordt sterk gedomineerd door de Europese Gemeenschappelijke MarktOrdening voor groenten en fruit (GMO). Deze GMO werd in 2007 grondig hervormd. De nieuwe marktordening voor groenten en fruit - Raadsverordening (EG) nr. 1182/2007, later geïntegreerd in de integrale GMO-verordening (EG) nr. 1234/2007 - was samen met de toepassingsverordening - Commissieverordening (EG) nr. 543/2011 - in 2012 het vijfde jaar van kracht.

De GMO voor groenten en fruit heeft als doelstelling de Europese groente- en fruitsector concurrerend en rendabel te houden door middel van een marktgerichte productie en concentratie van het aanbod. Het belangrijkste middel daartoe zijn de producentenorganisaties (PO). Deze producentenorganisaties kunnen, na erkenning door de betrokken lidstaat, een Operationeel Programma indienen waarin zij acties opnemen die bijdragen tot het bereiken van de GMO-doelstellingen. Voor het uitvoeren van deze acties kan er Europese steun worden uitgekeerd volgens het cofinancieringsprincipe (voor elke euro Europese steun moet de PO zelf een euro bijleggen). De communautaire betoelaging bedraagt maximaal 4,1% van de Waarde van de Afgezette Productie (WAP), eventueel aangevuld met 0,5% extra te besteden aan crisisbeheer en -preventie. Tot en met 2013 zal de huidige marktordening al vast van kracht zijn.

Duurzame Operationele Programma's dienen te beantwoorden aan de principes van de Nationale Strategie. Dit concept was voor Vlaanderen echter niet nieuw. Sinds 1999 werd er immers al in het zogenaamde 'Sporenbeleid' een kader gecreëerd, telkens voor een vijfjarige periode, om de Operationele Programma's te ontwikkelen. Het doel van de Nationale Strategie is het motiveren en vastleggen van de prioriteiten en het vormt daarmee het kader waaraan de zogenoemde Operationele Programma's moeten voldoen. De strategie is gebaseerd op een beschrijving van de Ausgangssituatie van de groente- en fruitsector, een evaluatie van de reeds uitgevoerde Operationele Programma's en een SWOT-analyse. Op grond daarvan werden keuzes voor het

beleid gemotiveerd en werden indicatoren vastgelegd. Aan de hand van de indicatoren kan het beoogde effect gemeten worden en worden eisen gesteld aan de erkende producentenorganisaties.

In de loop van 2012 werd na overleg binnen het Beheerscomité groenten en fruit van de EU een wijziging goedgekeurd van de toepassingsverordening inzake crisisbeheer en -preventie. Dit meer bepaald op het vlak van de definities voor groen oogsten en niet-oogsten, versoepelingen inzake interventie met als bestemming gratis uitreiking en een verhoging van de interventievergoeding van een zevental producten (druif, abrikoos, nectarine, perzik, peer, aubergine, tomaat gedurende de winterperiode). Het VBT heeft sterk gereageerd op de discriminatie (lagere interventievergoeding) van tomatentelers, waaronder de Belgische, die hoofdzakelijk in de zomer telen. Dit standpunt werd mee ondersteund door de Vlaamse overheid en Copa-Cogeca. De Europese Commissie stelde echter dat deze opdeling noodzakelijk was omdat er in Zuid-Europa in de zomer heel veel tomaten voor verwerking worden geteeld en men eventueel gebruik zou gaan maken van de hogere interventiebedragen voor verse tomaten. Uiteindelijk werd de discussie politiek beslecht en vond het standpunt van Vlaanderen (België) onvoldoende medestanders tijdens de stemming.

De Commissie nam voor de zomer ook de beslissing om de betoelaagbaarheid van uitgaven voor milieukundig beheer van meermalige verpakkingen te schrappen omdat er volgens hen onvoldoende aangetoond kan worden wat het milieuvoordeel en de betrokken meerkost is. Als overgangsmaatregel werd wel voorzien dat de betoelaagbaarheid nog mogelijk blijft tot het einde van de lopende Operationele Programma's.

Verder vroeg de Europese Commissie aan iedere lidstaat (regio) om uiterlijk tegen half november een evaluatie te maken van de lopende Nationale Strategie en de Operationele Programma's. Op basis van deze landenrapporten wordt in de loop van 2013 een evaluatie gemaakt op EU-niveau. Het VBT werd in Vlaanderen, als lid van de stuurgroep, zeer nauw betrokken bij de door een extern consultancy bureau uitgevoerde evaluatie.

9.2. Toepassing in Vlaanderen

De Europese Verordeningen worden op Vlaams niveau uitgewerkt in een Nationale Strategie voor Duurzame Operationele Programma's. Deze strategie is een richtlijn voor de erkende PO's en UPO's bij de ontwikkeling van hun eigen strategie en de opmaak van de Operationele Programma's. Bovendien omvat de Nationale Strategie heel wat concrete richtsnoeren waaraan een Operationeel Programma moet voldoen.

Gedurende 2012 was het VBT een continue gesprekspartner voor de Vlaamse overheid inzake het bijsturen en aanpassen van de Nationale Strategie. Hiertoe werden een aantal ad hoc werkgroepen met de GMO-experten van de leden-producentencoöperaties belegd. Alle aanpassingen vermelden is niet aangewezen. Toch kort een aantal belangrijke discussiepunten en wijzigingen.

In januari werd na moeizaam maar grondig overleg een beslissing genomen inzake de bovengrens voor collectieve investeringen op bedrijfsniveau. Voor collectieve investeringen op bedrijfsniveau - dit zijn investeringen die in meerdere aantallen worden aangekocht door PO's en voor meerdere bedrijven bestemd zijn - wordt het jaarlijks betrokken investeringsbedrag verhoogd van € 15.000 naar € 30.000 per teler. Deze maatregel biedt wat meer ruimte voor producentgerichte acties

van welke investerings aard ook. Het VBT heeft aan de Vlaamse overheid echter zeer duidelijk gesteld dat dit geen voorafname mag zijn van het debat over de toekomst van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds voor afzetcoöperaties.

Minister-President Kris Peeters, tevens bevoegd voor landbouw, kondigde begin 2012 aan open te staan voor het verhogen van erkenningscriteria voor nieuwe PO's. Dit om versnippering van het aanbod tegen te gaan. Na overleg werd door de Vlaamse administratie voorgesteld de criteria met 20% te verhogen, namelijk tot minimaal 50 telers en € 6 miljoen omzet. Tot ieders verbazing nam de Minister-President uiteindelijk toch de beslissing om de bestaande criteria niet te verhogen. Zijn argumentatie was dat deze criteria dan ook toegepast moeten worden voor bestaande producentenorganisaties, hetgeen een beperkt aantal PO's in moeilijkheden zou brengen; een gemiste kans om verdere concentratie van het aanbod te stimuleren.

Naar analogie met de aanpassing van de Europees bepaalde interventievergoedingen, werd beslist om met ingang van 1 januari 2013 dezelfde principes toe te passen. Namelijk een vergoeding per product berekend als 20% van het driejarig gemiddelde en 30% wanneer het product ter beschikking wordt gesteld voor gratis distributie.

9.3. Belang en omvang

Eind 2012 telde Vlaanderen 14 erkende producentenorganisaties (PO's) en vier erkende unies van producentenorganisaties (UPO's). BelOrta, LTV, REO en In-Co zijn gegroepeerd in LAVA. De transnationale groepering In-Co bestaat op haar beurt uit Veiling Hoogstraten en CLTV Zundert uit Nederland. Veiling Borgloon en de BFV zijn verenigd in Fruitbiz. Veiling Haspengouw zit in het transnationale project EFC samen met Fruitmasters in Nederland en WOG in Duitsland. Naast deze producentenorganisaties gebaseerd op bestaande veilingen, waren ook nog volgende producentenorganisaties erkend: Green Diamond, Green Farm, New Green, VOC, Ingro, BND en Vegras. De laatste drie richtten zich uitsluitend tot telers van industriegroenten. Op 24 september 2012 fuseerden de

producentenorganisaties Coöbra en Mechelse Veilingen tot een nieuwe producentenorganisatie die in december na goedkeuring door de algemene vergaderingen van beide coöperaties verder actief werd onder de naam BelOrta. In 2012 telden alle PO's en UPO's in totaal 16.131 (actieve en niet-actieve) leden en voerden ze tien Operationele Programma's uit.

De financiële impact van de GMO kan het best worden geïllustreerd met de omvang van de gezamenlijke actiefonds. Een actiefonds is de totale hoeveelheid middelen die een producentenorganisatie voorziet om haar Operationeel Programma uit te voeren volgens het principe van cofinanciering. Dit houdt in dat voor elke euro steun die een producentenorganisatie ontvangt ter

LAVA

uitvoering van haar Operationeel Programma, zij zelf een euro moet bijleggen. Zoals reeds aangegeven bedraagt de maximale Europese steun 4,1% van de totale Waarde van de Afgezette Productie (WAP). Het Operationeel Programma kan dus in principe uitgevoerd worden met 8,2% van de WAP van een producentenorganisatie. Sinds 2008 was het echter mogelijk een beroep te doen op bijkomende Europese steun van 0,5% in het kader

Fruitbiz.be

van risicobeheer en -preventie. Theoretisch kan er dan ook een Operationeel Programma van 9,2% worden uitgevoerd. In 2012 bedroeg de som van de aan de Operationele Programma's verbonden actiefondsen van de Vlaamse producentenorganisaties ongeveer € 106 miljoen. De aangevraagde communautaire steun voor 2011 bedroeg iets meer dan € 47 miljoen. Het bedrag voor 2012 is nog niet gekend.

9.4. Debat landbouwbeleid en gemeenschappelijke marktordening na 2013

In de loop van 2012 werd het debat over de toekomst van het Europees landbouwbeleid na 2013 verdergezet. Zowat alle stakeholders, zowel op nationaal als EU-niveau, werkten aan en verdedigden hun eigen visiedocument. Naast de besprekingen en standpuntbepaling binnen Copa-Cogeca en AREFLH was het VBT ook nauw betrokken bij de opmaak van het advies van de Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij (SALV).

Het VBT besteedde bijzondere aandacht aan bepaalde delen van het voorstel inzake de integrale GMO-verordening. Binnen dit voorstel wordt er onder andere ingezet op betere samenwerking en organisatie binnen de keten en een evenwichtige positie van de producent in de keten. Hiertoe worden mogelijkheden geboden via branche- en producentenorganisaties voor alle sectoren. De Vlaamse overheid organiseerde hierover verschillende overlegmomenten. Het VBT nam in het debat een constructieve maar zeker waakzame houding aan. Het is immers van primordiaal belang het goed werkend systeem in de sector groenten en fruit bestemd voor de versmarkt, niet te compromitteren omdat men in andere sectoren bepaalde zaken wenst te realiseren.

In de versmarkt groenten en fruit worden de mogelijke taken die een brancheorganisatie kan uitvoeren reeds opgenomen door andere organisaties zoals bijvoorbeeld de VLAM.

Gezien de talrijke vragen en onzekerheden met betrekking tot de regelgeving inzake mededinging en het effect daarvan op producentenorganisaties, unies van producentenorganisaties en brancheorganisaties schreef het Beleidsdomein Landbouw en Visserij van de Vlaamse overheid een uitvoerige nota om het een en ander te duiden.

Wegens het uitblijven van een beslissing over het meerjarig financieel kader voor de EU en de daaraan verbonden duidelijkheid over het beschikbare EU-budget voor landbouw, leek het eind 2012 weinig realistisch dat het nieuw gemeenschappelijke landbouwbeleid effectief van start zal kunnen gaan op 1 januari 2014.

In juni lanceerde de Europese Commissie een publiek debat over de toekomst van het specifiek Europees beleid voor de sector groenten en fruit. Op basis van een consultatiedocument werden alle stakeholders uitgenodigd hun opmerkingen en suggesties over te

Declaration of Bolzano

maken. Het document schetst de context: de hervorming van het algemeen gemeenschappelijk landbouwbeleid en het budgettaire kader. Vervolgens worden de uitdagingen en problemen opgesomd en worden de doelstellingen van de hervorming geschetst. Het VBT formuleerde een uitvoerig antwoord op de vragenlijst van de Europese Commissie. De insteek van het VBT werd bijzonder gewaardeerd door de Unit Groenten en Fruit van DG Agri, hetgeen resulteerde in een werkbezoek aan twee VBT-producentenorganisaties om ruimer met de VBT-visie kennis te kunnen maken. Naast de publieke consultatie nam DG Agri eind november ook het initiatief om een 25-tal experts uit heel de EU samen te brengen in een seminarie om op hoog niveau van gedachten te kunnen wisselen over de toekomst van de marktordening groenten en fruit. Uiteraard werd het VBT hiertoe uitgenodigd.

In de loop van juni werd, mede op initiatief van het VBT, de kiem gelegd voor een intense samenwerking tussen vertegenwoordigers van afzetcoöperaties groenten en fruit uit België (VBT), Frankrijk (Felcoop), Italië (Alleanza Cooperative Italiane), Nederland (DPA), Portugal (ConFagri) en Spanje (Cooperativas Agroalimentarias). Het nodige overleg leidde tot één gemeenschappelijk standpunt over de toekomst van de marktordening groenten en fruit.

Dit gemeenschappelijk standpunt werd op 15 november in de marge van de Interpoma-beurs te Bolzano (Italië) tijdens een GMO-seminarie ondertekend en vervolgens overhandigd aan en besproken met de adjunct-kabinetschef van Europees Landbouwcommissaris Ciolos. Deze zogenaamde 'Declaration of Bolzano' vormde de basis voor verdere gemeenschappelijke lobbyactiviteiten. Het VBT kreeg ook de gelegenheid om haar visie naar voren te brengen tijdens de 7de ICOP-conferentie eind november te Brussel.

Eind 2012 werd duidelijk dat de Commissie waarschijnlijk in juni 2013 met de eerste wetgevende voorstellen inzake de nieuwe GMO groenten en fruit naar buiten zal komen. Aangezien op dat ogenblik het debat met het Europees Parlement en de Raad nog moet opstarten lijkt het weinig waarschijnlijk dat de nieuwe regelgeving op 1 januari 2014 van start kan gaan. Vermoedelijk wordt 2014 een overgangsjaar.

10. PROMOTIE VOOR BELGISCHE GROENTEN EN FRUIT

Afspraken inzake de generieke promotie voor de groente- en fruitsector werden in 2012 net als in de voorgaande jaren gemaakt in de schoot van de Sectorgroep Groenten en Fruit van de VLAM. In deze sectorgroep zetelen naast vertegenwoordigers van de veilingen (VBT), ook de vakorganisaties (Boerenbond en Belgische Fruittelers Organisatie) en de exporteurs (Fresh Trade Belgium). Daarnaast vertegenwoordigde de algemeen secretaris van het VBT de groente- en fruitsector in de Raad van Bestuur van de VLAM om er de krijtlijnen van de generieke promotie en de overkoepelende projecten mee uit te zetten. Globaal beschikte de Sectorgroep Groenten en Fruit van de VLAM in 2012 over € 2.486.104 om haar promotiebeleid uit te voeren.

In 2012 werd de nationale campagne voor groenten en fruit All Day Long verder gezet. Deze campagne wil de gemiddelde leeftijd van het publiek dat groenten en fruit consumeert verlagen en het aantal gebruiksmomenten verhogen. Van 2012 tot 2015 mag All Day Long opnieuw op Europese cofinanciering rekenen en op het enthousiasme van ambassadrice Kim Gevaert.

Ook tijdens 2012 voerden de Belgische groenteveilingen verenigd onder LAVA, in overleg met de VLAM en het

VBT, promotie voor het kwaliteitslabel Flandria. De belangrijkste doelstelling van de communicatie bleef om de naambekendheid bij de consument te behouden en te proberen een voorkeur voor het merk Flandria te creëren.

Vanaf het schooljaar 2009-2010 participeerde Vlaanderen ook aan de Europese Schoolfruitactie. Hierbij kreeg elke school de mogelijkheid om zich in te schrijven om wekelijks, bijna gratis, een stuk fruit of groente te kunnen bedelen aan de leerlingen.

In het buitenland richt de VLAM zich voornamelijk op een professioneel publiek en dat via beursdeelnames in Berlijn, Moskou, Calgary, Anaheim, Madrid en Almaty. Daarnaast wordt er gefocust op pr-manifestaties, mailings en imago-opbouw via de vakpers. De buitenlandse kantoren in de kernmarkten Duitsland en Frankrijk leggen het zwaartepunt op acties in de grootdistributie en streven hierbij vooral na om Flandria - met een huidige bekendheid van meer dan 90% bij de inkoopverantwoordelijken in beide landen - als sterk merk 'top of mind' te houden. In Duitsland werden de campagnes 'Frische ist Leben' en 'Conference. Immer eine gute Idee' opgestart.

10.1. Binnenland

1. All Day Long

De All Day Long-campagne kan opnieuw gedurende drie jaar (2012-2014) rekenen op 50% cofinanciering van de EU en op het enthousiasme van ambassadrice Kim Gevaert. All Day Long is een sensibiliseringscampagne gericht op gezinnen met jonge kinderen (via de verantwoordelijken voor aankoop tussen 25 en 44 jaar). Bij deze doelgroep is de onderconsumptie van verse groenten en fruit het grootst. De campagne wil de gemiddelde leeftijd van het publiek dat groenten en fruit verbruikt verlagen en het aantal gebruiksmomenten verhogen. In 2012 werd de aandacht verdeeld tussen de Week van Groenten en Fruit, de bedrijvenwedstrijd, de sponsoring van het Q-Beach House, de aanwezigheid op Fêtes de Wallonie en een prominente aanwezigheid op de winkelvloer. Gezien het beperktere budget, omwille van het stopzetten van de bijdrage door de importhandel,

werd ten opzichte van 2011 de scholenactie stopgezet en verdween ook de tv-spot uit het campagnepakket.

De Week van Groenten en Fruit (19/3-23/3) werd afgetrapt met een persconferentie op de Vismarkt in Brussel. Tijdens de Week brachten Kim Gevaert en het All Day Long-team een bezoek aan verschillende mediabedrijven zoals VRT, RTBF, Het Nieuwsblad, De Standaard, De Morgen, HLN en Knack. De All Day Long-chefs kookten er op los met groenten en fruit bij verschillende veilingen. Daarnaast was er ook het startschot van een bedrijvenwedstrijd met een heuse bedrijvenmarathon. Deze initiatieven leverden heel wat leuke interviews op.

Distributieketens Colruyt, Spar, Delhaize, Carrefour, Champion, Intermarché, Aldi, Lidl en Makro zijn

partner van de campagne en deden het hele jaar door inspanningen om groenten en fruit in de kijker te zetten bij hun klanten. De campagne organiseerde vier golven van degustaties op de winkelvloer van de belangrijkste retailketens. All Day Long was eveneens aanwezig op de incentivetdagen van Colruyt. De geranten van 218 winkels genoten van showcooking en kregen tips over de integratie van de campagne op hun winkelvloer.

In september voerde InSites onderzoek naar de bekendheid en het effect van de All Day Long-campagne. Maar liefst één vierde van de doelgroep heeft de boodschap "iedere moment van de dag is goed om groenten en fruit te eten" ergens opgevangen. De totale campagne kreeg daarbij een mooie appreciatiescore van 6,4 op 10. De Week van Groenten en Fruit blijft veel aandacht trekken en ook de impact van de boodschap neemt jaarlijks toe. Van diegenen die de campagne opgemerkt hebben, vindt 51% dat de campagne een positieve invloed heeft op hun mening over verse groenten en fruit, 41% ging nog een stapje verder en meldde dat All Day Long een positieve invloed heeft op hun consumptie ervan. In het tweede kwartaal van 2012 steeg het aangekochte volume van verse groenten en fruit bij de doelgroep met 21% t.o.v. het referentiejaar 2006.

2. Consumentencampagne Flandria

In 2012 voerden de Belgische groenteveilingen verenigd onder LAVA, samen met de VLAM en het VBT, opnieuw promotie voor het kwaliteitslabel Flandria. De belangrijkste doelstelling van de communicatie bleef om de naambekendheid bij de consument te behouden en te proberen een voorkeur voor het merk Flandria te creëren. Hiervoor werd in 2012 opnieuw voor het

medium televisie geopteerd. De campagne van de testimonials ('We hebben allemaal iets met Flandria') van verschillende doelgroepen werd verdergezet. De uitzendingen vonden plaats in de maanden mei-juni en september-oktober. Advertenties in de vakpers in binnen- en buitenland en POS-materiaal vulden deze campagne aan. Gedurende deze 'piekperiodes' genoot Flandria heel wat aandacht.

Daarnaast maakte de consument weer kennis met Flandria tijdens wokacties op het winkelpunt en op een aantal culinaire evenementen. In samenwerking met verschillende distributieketens werden er 130 wokacties (van telkens twee dagen) georganiseerd tussen mei en eind november. Terwijl de animator wokte en proevertjes uitdeelde, vertelde hij of zij de winkelende consument wat meer over Flandria. Als aanvulling op de wokacties werd opnieuw gekozen voor deelname aan een aantal evenementen met groot bereik. Concreet ging het over de aardbeifeesten te Melsele, de CERA Plopsadag (viering jaar van de vennootschappen) en het Main Partnership bij het Delhaize Cooking Event. Hiervoor werd telkens op hetzelfde team van koks gerekend die recepten klaarmaakten en het verhaal van Flandria overtuigend aan het publiek overbrachten.

Ook werd er ingezet op sponsoring van de TV-reeks Danni Lowinski. In die serie komt regelmatig een groente- en fruitwinkel in beeld, die volledig gebrand is met Flandria-promotiemateriaal. Met kijkcijfers van om en bij één miljoen per aflevering, was dit een dankbaar project voor de naambekendheid van Flandria.

Om het effect van de campagne te kunnen meten werd een beroep gedaan op het marktonderzoeksbureau

Ambassadrice Kim Gevaert

Cooking Event Brussel

Dimarso. Na de laatste uitzending van de televisiespot midden oktober voerden zij een meting uit naar de reclamebekendheid, de naambekendheid en het imago van Flandria. Op al deze criteria werd hoog gescoord en in 2012 hield het goede resultaat van 2011 stand.

Ook de website www.mijnflandria.be werd actief beheerd. Van juli t.e.m. december werden er maandelijks wedstrijden gelanceerd waarbij 100 personen telkens een gepaste prijs konden winnen (onder meer slakom, koelrugzak, bbq-set, kerstschort). Wekelijks verscheen er een tekst over de evolutie van het beschikbare volume en de prijzen van de groenten met recepttip. Deze werd ook op facebook op de Flandria-pagina geplaatst, samen met onder meer de aankondiging van acties en evenementen.

Om acties op beurzen te ondersteunen en informatie over het keurmerk Flandria te verspreiden werden folders herdrukt. Naast drukwerk werden ook balpennen en schorten aangemaakt met het Flandria-logo en werden latjes in huisstijl besteld.

Vaste initiatieven als de Dag van de Klant in september en het gericht sponsoren van evenementen met producten konden weer op veel bijval rekenen. De distributie werd constant op de hoogte gehouden van de verschillende acties en kreeg de kans om POS-materiaal te bestellen dankzij de inlassingen in de vakpers en via de website. Onder meer advertenties in Super Magazine, Smaak, Retail en Distributie Vandaag maakten dit mogelijk.

3. Campagnes voor fruit van bij ons

Om het ruime aanbod van Belgische fruitsoorten in de verf te zetten lanceerde de VLAM een gloednieuwe website.

Op www.fruitvanbijons.be kunnen de bezoekers terecht voor meer informatie over de specifieke fruitsoorten en tal van recepten. Op deze website werd ook de start van de nieuwe appeloogst gevierd. Maar liefst 1.800 personen waagden hun kans om één van de tien Vespa-arrangementen in Sint-Truiden te winnen.

Reeds enkele jaren geleden startte het VBT in samenspraak met de VLAM met het aanbieden van verse producten op evenementen. Naast de occasionele sponsoring van acties van scholen of organisaties, werd in 2012 meegewerkt aan grotere evenementen.

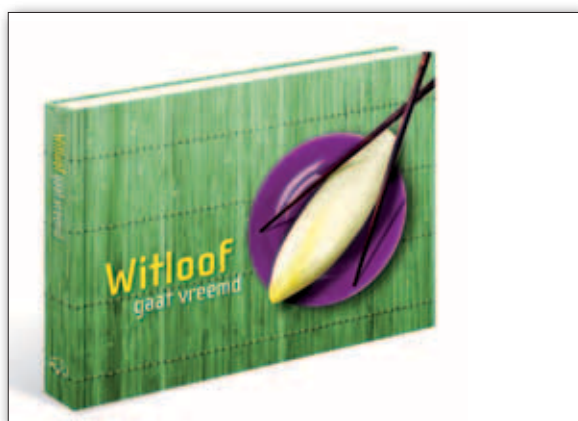
Via het VBT kregen alle deelnemers aan de Vlaamse Scholenveldloop een lekkere appel. Hiervoor werden 224.977 stuks voorzien. Verder ontvingen 63.170 leerlingen een rugzakje met gezonde appels in het kader van de Kom op Appels-actie van de Kankerliga.

4. EU-campagne schoolfruit

De EU-Schoolfruitactie is een groots opgezette scholenactie op initiatief van de Europese Unie (www.fruit-op-school.be). Elke Vlaamse school krijgt de mogelijkheid om deel te nemen en iedere week tegen een sterk verminderde prijs fruit en groenten te verdelen bij de leerlingen van het basisonderwijs. Samen met het beleidsdomein Landbouw en Visserij, het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, het beleidsdomein Onderwijs en Vorming en de Europese Commissie stelt de sector groenten en fruit middelen ter beschikking om deze actie te financieren.

Vanaf het schooljaar 2010-2011 ging er meer aandacht naar communicatie en Jommeke werd de mascotte van de actie. Tijdens het schooljaar 2011-2012 namen 251.535 leerlingen deel aan de actie. Voor het schooljaar

Receptenboekje

Website fruitvanbijons

2012-2013 zijn er voorlopig 1.093 scholen geregistreerd. Ruim 46% van alle Vlaamse scholen uit het basisonderwijs neemt deel aan de EU-Schoolfruitactie.

5. Witloofcampagne

‘Witloof gaat vreemd’ - een campagne om het imago van witloof te moderniseren - was in 2012 aan zijn tweede jaar toe. In samenwerking met Libelle werden heel wat nieuwe gerechten uit alle windstreken gecreëerd met witloof in de hoofdrol. Voor het tweede jaar op rij werd een wedstrijd uitgewerkt met de distributie. Witloofkopers maakten kans op een witloofworkshop via een stickeractie op de kleinverpakkingen en via folders bij het los witloof.

10.2. Buitenland

In het buitenland richt de VLAM zich voornamelijk op een professioneel publiek, en dat via beursdeelnames in Berlijn, Moskou, Calgary, Anaheim, Madrid en Almaty. Daarnaast wordt er gefocust op pr-manifestaties, mailings en imago-opbouw via de vakpers. De buitenlandse kantoren in de kernmarkten Duitsland en Frankrijk leggen het zwaartepunt op acties in de grootdistributie en streven hierbij vooral na om Flandria - met een huidige bekendheid van meer dan 90% bij de inkoopverantwoordelijken in beide landen - als sterk merk in de fruit- en groentesector ‘top of mind’ te houden. In Duitsland werden de campagnes ‘Frische ist Leben’ en ‘Conference. Immer eine gute Idee’ opgestart.

1. Duitsland

In Duitsland worden de aankopers van groenten en fruit benaderd. Via geslaagde acties bij de grootdistributie (WKZ) werd verder gewerkt aan de bekendheid van Flandria en aan de herkenbaarheid op de verkooppunten. Er werd ook intensief samengewerkt met de vakpers. Mede door het regelmatig adverteren, maar tevens door de goede contacten met de Duitse gespecialiseerde media kan men op ruime aandacht op redactioneel vlak rekenen en is het aandeel aan ‘free publicity’ hoog. Er verschenen een tiental advertenties en vier Flandern-Reports in het belangrijkste Duitse vakblad voor groenten en fruit. De Flandria-nieuwsbrief kreeg drie edities: de eerste rond Fruit Logistica, de twee andere werden als ‘Lexicon’ opgevat, met een overzichtelijke presentatie van het assortiment Flandria-tomaten en

-vruchtgroenten in het voorjaar en -wintergroenten in het najaar. Ook waren er diverse deelnames aan huisbeurzen van de belangrijkste klanten.

In de nasleep van de EHEC-crisis werd in 2012 voor het eerst in de geschiedenis een samenwerking op poten gezet door Duitse, Nederlandse en Belgische partners (VLAM, BVEO, DFHV, Groenten- en Fruitbureau en 5 am Tag). Op 18 mei 2012 werd het startschot gegeven voor een gezamenlijke affichecampagne in de buurt van de Duitse supermarkten. Als slogan werd gekozen voor ‘Frische ist Leben’. Deze driejarige voorlichtingscampagne (mei-juni van 2012, 2013 en 2014) mag rekenen op Europese steun. De boodschap luidt dat het eten van verse groenten en fruit gezond en zonder risico is.

In 2012 ging ook het Duitse luik van de campagne ‘Conference. Immer eine gute Idee’ van start, die zich richt op gezinnen met kinderen. Hierbij wordt uitgespeeld dat de Conférence-peer zowel knapperig als zacht kan worden gegeten. Op basis van zijn veelzijdigheid kan de Conférence de perenconsumptie van een breed publiek verhogen. De online-campagne ging reeds in 2012 van start. De rest van de consumentencampagne gaat van start in 2013, gekoppeld aan acties gericht op de aankopers van de Duitse distributie.

2. Frankrijk

In Frankrijk lag de nadruk ook op de verdere ondersteuning van enerzijds de naambekendheid van Flandria en anderzijds de verkoopondersteunende acties. Door middel van publiciteit, direct mailings

(productfolders, drie Franstalige Flandria-nieuwsbrieven), persoonlijke bezoeken en publicaties in vakbladen werden klanten en potentiële doelgroepen geïnformeerd. Bij de verkoopondersteunende acties waren er affichecampagnes en degustaties op diverse verkooppunten alsmede folderacties bij de grootdistributie. Het blijft moeilijk om promotieacties op het verkooppunt te organiseren in de Franse retail door het chauvinisme en de druk vanuit de Franse productiesector, maar er worden blijvend inspanningen geleverd bij de trouwe klanten.

3. Andere landen

Naast de Europese Conférence-campagne in Duitsland, Nederland en België werd er in 2012 ook in Rusland promotie gevoerd voor de Conférence-peer. In november en december heeft de VLAM in totaal 234 degustaties georganiseerd in twee belangrijke Russische supermarktketens in Moskou. De Russische consument kon hierbij kennismaken met de veelzijdigheid van onze Conférence-peer.

In 2012 werden de bestaande promotie-initiatieven rond witloof in Zwitserland in de mate van het mogelijke voortgezet in samenwerking met de belangrijkste afnemers/grootdistributeurs. Door de importbeperkingen, de concentratie van de distributie en een concurrentie met slasoorten wordt het echter steeds moeilijker om specifieke acties voor Belgisch witloof te organiseren.

In Oost-Europa, Spanje, de VS, Canada en het Verenigd Koninkrijk adverteerde de VLAM vorig jaar in vakbladen. Dit is meestal gelinkt aan de buitenlandse vakbeurzen en gebeurt in functie van het productaanbod of de thema's

van de vakbladen. Daarnaast werd het Flandria-label in Nederland extra onder de aandacht gebracht met een bannercampagne in de AGF-nieuwsbrief die dagelijks in de mailbox van duizenden AGF-professionals verschijnt. De inlassingen in de Duitse vakpers worden ook gelezen in onder meer Oostenrijk, Polen, Zwitserland, Tsjechië en Slowakije. Van de Duitstalige direct mails, die vier keer per jaar worden verstuurd, gaat 10% naar adressen in die landen. Met enkele Duitse retailketens in Tsjechië heeft de VLAM reeds een contract rond folderacties voor Flandria-producten.

4. Beursdeelnames

De aanwezigheid op de belangrijkste buitenlandse vakbeurzen was ook in 2012 een erg belangrijk element in de buitenlandse promotiewerking. De beurzen bieden de mogelijkheid zowel contacten met bestaande klanten in stand te houden via persoonlijk contact, als nieuwe klanten te ontmoeten. Deze beurzen stonden in 2012 op het programma: Fruit Logistica Berlijn (8-10 februari), CPMA te Calgary (11-13 april), World Food Moscow (17-20 september), Fruit Attraction te Madrid (24-26 oktober), PMA te Anaheim (26-29 oktober) en World Food Kazachstan te Almaty (6-9 november).

Van 8 tot 10 februari was Fruit Logistica in Berlijn opnieuw dé verzamelplaats voor al wie actief is in de aardappel-, groente- en fruitsector. De VLAM was voor de 20ste keer op rij aanwezig op zijn vertrouwde stek in hal 6.2 met een groepsstand voor de AGF-sector waar exporteurs en beroepsorganisaties hun klanten en relaties kunnen ontmoeten. De beurs trok opnieuw meer dan 56.000 bezoekers uit 139 landen. Het aantal exposanten steeg met 3,4% van 2.452 naar 2.537 uit 84 verschillende landen, samen goed voor een

Fruit Attraction Madrid

World Food Moscow

oppervlakte van 112.000m². Zeventien Belgische export-bedrijven uit de groente- en fruitsector namen deel aan Fruit Logistica, samen goed voor een oppervlakte van 517m². De beurs begon meteen met het hoogtepunt: de onthulling van het nieuwe duurzaamheidskeurmerk Responsibly Fresh door Minister-President van de Vlaamse regering Kris Peeters.

Van 11 tot 13 april trok de VLAM voor de eerste keer samen met drie exportbedrijven naar een groente- en fruitvakbeurs in Canada. De Canadese Produce Marketing Association (CPMA) organiseerde er voor de 87ste keer haar jaarlijkse Convention and Trade Show, dit jaar in Calgary aan de Westkust. Met de opening van de Canadese markt voor onze Conférence-peren in het vooruitzicht vond de Belgische groente- en fruitsector het opportuun om een delegatie te sturen naar Canada. Meer dan 230 bedrijven uit de Canadese groente- en fruithandel zakten af naar de beurs om er kennis te maken met de standhouders. De VLAM verzorgde er een opvallende groepsstand van ongeveer 18m², waar drie groente- en fruitexporteurs hun bestaande klanten konden ontmoeten en vooral nieuwe contacten aanspreken.

Van 17 tot 20 september vond de 21ste editie van World Food Moscow plaats. Deze voedingsbeurs vormt dé ontmoetingsplaats voor groothandelaren, detailhandelaren en distributiebedrijven uit de Oost-Europese voedingsindustrie. De VLAM was samen met tien groente- en fruitexporteurs opnieuw van de partij in een mooi uitgewerkte stand met opvallende graphics. Steeds meer internationale bedrijven beseffen dat de Russische markt heel wat opportuniteiten biedt. De beurs kon daarom op een sterke groei van exposanten rekenen. Meer dan 1.500 bedrijven uit 70 landen waren aanwezig om hun drank- of voedingsproducten te promoten. Op de Belgische stand konden de tien deelnemende bedrijven rekenen op een continue toestroom van geïnteresseerde handelaars. De stand van 153m² bevond zich op zijn vertrouwde centrale locatie in de groente- en fruitthal en sprong in het oog met grote ronde productfoto's en een opvallende Flandria-muur. Op de stand werd een uitgebreid aanbod van diverse groente- en fruitsoorten geëtaleerd. Extra aandacht ging naar de Belgische Conférence-peer naar aanleiding van een nieuwe promotiecampagne die de VLAM in het najaar in de Russische Federatie organiseerde.

Van 24 tot 26 oktober vond de vierde editie van Fruit

Attraction plaats, een opkomende groente- en fruitbeurs in Madrid. De VLAM was samen met vier groente- en fruitexporteurs voor de eerste keer van de partij. Voor het vierde jaar op rij werden de beurshallen van de Feria de Madrid omgetoverd tot een platform voor producenten en leveranciers uit de groente- en fruitindustrie. Dat Fruit Attraction zich de voorbije vier jaren aan het opwerken is tot een belangrijk professioneel forum voor de Spaanse markt en daarbuiten valt duidelijk af te leiden uit de exponentiële groei van beursoppervlakte, deelnemers en bezoekers. Behalve de locals waren er ook opvallend veel buitenlandse bezoekers uit Scandinavië, Italië, de Russische Federatie, Frankrijk en zelfs Zuid-Amerika aanwezig. Vier Belgische exportbedrijven ontvingen hun contactpersonen in de koepelstand van de VLAM van 32m².

Van 26 tot en met 29 oktober organiseerde de grote Amerikaanse vakorganisatie PMA (Produce Marketing Association) voor de 64ste keer haar Fresh Summit in Anaheim - Californië. Met een bezoekersaantal van ruim 21.000 mensen brak deze editie opnieuw alle records. De VLAM verzorgde een stand van ongeveer 20m² op een centrale locatie aan de druk bewandelde boulevard. Er werd opnieuw gezorgd voor een mooie presentatie van Belgische producten zoals witloof, paprika, kiwibes, ijsbergsla, komkommer en prei. De aanwezige veilingmensen konden mee constateren dat er veel interesse is in onze nicheproducten. Vele bezoekers keken hun ogen uit bij onze kiwibessen en witloof in alle kleuren, formaten en verpakkingen.

In de exportwerkgroep wordt uitgekeken naar afzetmogelijkheden op nieuwe markten. Hierbij werden Roemenië en Hongarije genomineerd als prospectielanden. In het najaar werd dan ook een contactdag georganiseerd in Boekarest en Boedapest.

In 2012 kreeg de VLAM de goedkeuring voor een derde Europese campagne: 'Taste of Europe'. Deze driejarige campagne gaat van start in 2013 en focust enerzijds op de opbouw/verbetering van het imago van verse groenten en fruit van Europese oorsprong en beoogt anderzijds een verhoging van de export naar derde landen. De VLAM mikt met deze campagne op Noord-Amerika (Canada, Verenigde Staten), de Russische Federatie, Japan, China (via Hong Kong) en het Midden-Oosten (via de Verenigde Arabische Emiraten).

11. VLAAMS CENTRUM VOOR BEWARING VAN TUINBOUWPRODUCTEN (VCBT)

In 2012 vond er een voorzitterswissel plaats in de Raad van Bestuur van het VCBT. Na 15 jaar voorzitterschap werd Josse De Baerdemaeker vervangen door Erik Champagne. De koers die de Raad van Bestuur onder haar vorige voorzitter had uitgezet wordt hierbij niet gewijzigd, maar nieuwe accenten zullen gelegd worden om nog beter de vragen van coöperaties en tuinders te kunnen beantwoorden.

Na de vervanging van de koelinfrastructuur in 2011 werd in 2012 met steun van het VLIF en de Europese Commissie begonnen aan de upgrade van de installatie voor gecontroleerde atmosfeer van het VCBT. Deze installatie dateert van bij de oprichting van het VCBT in 1997 en beantwoordde niet meer aan de technische vereisten van moderne technieken zoals DCA (dynamische gecontroleerde atmosfeer). In eerste

instantie werden tien oude containers vervangen door nieuwe plastic containers die werden ontworpen en gebouwd door het VCBT in samenwerking met de afdeling MeBioS van de KU Leuven. In een volgende fase zullen de overige twintig containers vervangen worden. Hiermee zal het VCBT weer aan de top staan in Europa wat betreft experimentele koelinfrastructuur.

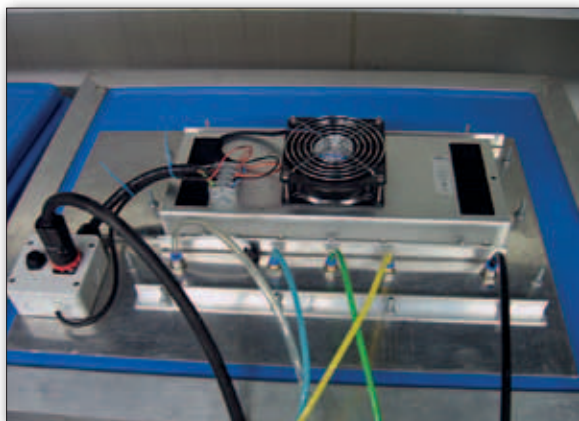
De ISO-17025 en GEP-accreditaties van het VCBT konden in 2012 verlengd worden dankzij de enthousiaste betrokkenheid en inzet van het personeel. Deze accreditaties liggen in de lijn van de visie op kwaliteit die op alle niveaus dient nagestreefd te worden, van tuinder tot veilingsvloer en kwaliteitslaboratorium. Kwaliteit is immers essentieel om het hoofd te bieden aan de toenemende concurrentie vanuit het buitenland.

Tabel 9: Jaarlijkse bepaling van pluktijdstippen hardfruit – plukvenster voor lange bewaring

Appel 2012		Peer 2012	
Belgica	3 - 8 september	Conférence	10 - 20 september
Boskoop	24 - 28 september	Doyenné	15 - 20 september
Braeburn	20 - 25 oktober	Durondeau	10 - 15 september
Elstar	8 - 13 september		
Gala	12 - 15 september		
Golden	20 - 27 september		
Greenstar	4 - 8 oktober		
Jonagold en -mutanten	23 september - 7 oktober		
Jonagored	23 september - 7 oktober		
Kanzi	26 - 30 september		
Pinova	1 - 10 oktober		

Dit onderzoek werd gefinancierd door de fruitveilingen en ADLO.

Nieuwe CA-container

Appelweefsel

Bestuursorganen en personeel

De Raad van Bestuur van het VCBT is als volgt samengesteld:

Leden

E. Champagne (voorzitter), P. Appeltans, D. Bertels, C. Courtin, R. Demaré, W. Keulemans, J. Lammertyn, J. Vanderleyden

Waarnemers

H. Morren, M. De Moor

Directeur

B. Nicolai

Bestuurscomité

E. Champagne (voorzitter), P. Appeltans (VBT algemeen secretaris), B. Nicolai (directeur)

Adviesraden

De Telersadviesraden Fruit en Groenten worden voorgezeten door respectievelijk E. Champagne en D. Bertels, en hebben vertegenwoordigers van de veilingen, directeurs van de praktijkcentra en telers als lid.

Personeel

E. Bobelyn (kwaliteitsverantwoordelijke)
E. Dekempeneer (laboratoriumtechnoloog)
B. Depre (analist-programmeur)
A. De Roeck (onderzoeker)
B. Jacobs (onderzoeker)
S. Mannaerts (laboratoriumtechnoloog)
A. Schenk (werkleider)
J. Tirry (verantwoordelijke technische ondersteuning)
B. Vandebosch (laboratoriumtechnoloog)
B. Verlinden (werkleider)

Onderzoeksgroep Naoogsttechnologie KULeuven:
33 onderzoekers

Toestand op 31 december 2012

12. VBT KISTENPOOL & EURO POOL SYSTEM (EPS)

12.1. VBT Kistenpool

VBT Kistenpool cvba werd in 1992 opgericht om te komen tot meer uniformiteit in het verpakkingsmateriaal, specifiek de kisten, gebruikt bij de tuinbouwveilingen. Op vandaag

zijn de meeste VBT-producentencoöperaties tevens lid van VBT Kistenpool. VBT Kistenpool is op haar beurt één van de aandeelhouders van Euro Pool System.

12.2. Euro Pool System

Euro Pool System werd eveneens in 1992 opgericht door drie poolorganisaties uit Nederland, Duitsland en België (VBT Kistenpool). Het hoofdkantoor van Euro Pool System International B.V. is gevestigd in Nederland. De organisatie telt ruim 184 medewerkers verdeeld over 12 landen, waaronder België - waar het Benelux-kantoor gevestigd is in Sint-Katelijne-Waver.

Euro Pool System is Europees marktleider in het verstrekken van meermalige verpakkingen en daaraan gekoppelde logistieke diensten voor de distributie van verse producten. Ongeveer 41% van alle tuinbouwproducten geteeld op het Europese vasteland wordt in de Euro Pool System-kisten verpakt. De servicecentra zijn de spil in de supply chain van meermalige verpakkingen. Producenten kunnen bij de depots lege bakken afhalen en direct meenemen. Desgewenst bezorgt Euro Pool System de lege bakken. Euro Pool System reinigt 100% van alle ingeleverde bakken volgens strenge hygiënenormen en brengt deze weer in roulatie.

Euro Pool System levert steeds meer services aan retailers, waarbij het optimaliseren van de retourlogistiek, het pool management, de integratie van servicecentra en het beheer van alle retourstromen, inclusief ladingdragers en afval, centraal staan. Deze services dragen bij aan het verminderen van kostbare vervoerkilometers en het verlagen van de CO₂-uitstoot in de gehele supply chain. Euro Pool System heeft ruim 45 servicecentra in Europa en beschikt in België over servicecentra bij de Mechelse Veilingen, de REO Veiling, in Zellik en in Halle. Al deze locaties zijn uitgerust met moderne wasinstallaties die de verpakkingen reinigen.

1. Kerncijfers

2012 is voor Euro Pool System wederom een geslaagd jaar geweest. In 2011 werd de Franse palletpoolingspecialist LPR overgenomen. In 2012 deelden de bedrijven actief hun kennis van de markten in het kader van de groeistrategie van het bedrijf en werden reeds enkele gemeenschappelijke projecten opgezet.

Benelux-kantoor

Nieuwe wasinstallatie

Het aantal krattenbewegingen van Euro Pool System in Europa is gestegen tot 684 miljoen, 4,4% meer dan in het jaar 2011. Het aantal bewegingen in België bedroeg 176 miljoen, het aantal retouren kwam uit op 190 miljoen bakken.

Het gebruik van klapbakken kwam in 2012 neer op 492 miljoen trips, tegen 450 miljoen trips in 2011. De omzet in starre verpakkingen is licht dalend en kwam op 187 miljoen trips.

De VBT-producentencoöperaties realiseerden afgerond 81 miljoen bewegingen in 2012, een status quo ten opzichte van 2011.

2. Logistiek

In 2012 werd het Europese netwerk van servicecentra verder geoptimaliseerd, waarbij efficiëntieverbetering een centraal aandachtspunt blijft. Door het verlagen van de operationele kosten, kunnen prijsaanpassingen voorkomen worden.

Een mijlpaal in de optimalisering van het netwerk was de opening van het nieuwe servicecentrum in Sint-Katelijne-Waver op 16 november 2012. Minister-President Kris Peeters opende met een druk op de knop de uiterst zuinige wasinstallatie. De toepassing van warmtekrachtkoppeling en de inzet van zonnepanelen op het dak van de hallen garanderen een efficiënte energievoorziening. De wascapaciteit is 16.500 bakken per uur en 65 tot 70 miljoen kisten per jaar. Het nieuwe complex heeft een oppervlakte van 74.000m². Het centrum behoort samen met die in Bornheim, Barendrecht en Valencia tot de grootste in het Europese netwerk van ruim 45 servicecentra. Vanuit het Benelux kantoor bedient Euro Pool System alle Belgische, Nederlandse en Luxemburgse klanten.

De internationale dienstverlening strekte zich verder uit, op vraag van retailers, tot ver buiten Europa. Naast landen zoals Marokko, Turkije en Israël, worden nu reeds meermalige verpakkingen ingezet voor export vanuit onder meer Chili en Nieuw-Zeeland. Deze tendens zal zich verder doorzetten in de komende jaren.

Een belangrijke stap voor Euro Pool System is de steeds intensievere samenwerking met retailers, bijvoorbeeld in België, Spanje en sinds 2011 eveneens in Centraal-Europa. Door een servicecentrum te integreren in het distributiecentrum van de retailer worden kostbare vervoerkilometers en in- en uitslagkosten bespaard.

Noemenswaardig is de samenwerking met de Franse

retailer Cora, met welke Euro Pool System in oktober 2012 een contract tekende. Een bijzonder moment omdat het de eerste overeenkomst met een Franse retailer betreft. Verder werd de band met de Italiaanse retailer Auchan geïntensifieerd. Voor deze retailer werd een nieuwe rode verpakking in gebruik genomen, speciaal ontwikkeld voor verpakt vlees. Voorafgaand hieraan tekende Euro Pool System Italië een vijfjarig contract met Auchan.

Gebruikers van verpakkingen in de Benelux maken steeds meer gebruik van E-toepassingen van Euro Pool System, onder meer E-web en E-invoicing. Daardoor heeft Euro Pool System beter inzicht in de logistieke stromen en neemt de efficiëntie van de pool toe.

3. Misbruik

Misbruik van en fraude met verpakkingen van Euro Pool System is binnen de organisatie een belangrijk aandachtspunt. Door krattenstromen inzichtelijk te maken en door internationale uitwisseling van informatie en samenwerking, is de efficiëntie van de misbruikbestrijding sterk toegenomen. Samenwerking tussen ketenpartners blijft ook in de toekomst nodig om misbruik tegen te gaan.

4. Research & Development

In 2012 zijn een twintigtal Research & Development projecten uitgevoerd, onder meer op het gebied van nieuwe verpakkingen, een efficiëntere werkwijze op de servicecentra en het verduurzamen van het proces.

Tevens is druk gewerkt aan het ontwikkelen van een nieuw ERP-platform, met als doel zichtbaarheid van stromen en voorraden te verhogen en de dienstverlening en onderlinge gegevensuitwisseling tussen de partijen in de keten te verbeteren.

5. Plannen en verwachtingen

Euro Pool System zal zich in 2013 blijven richten op verdere groei. Nieuwe producten, innovatieve commerciële projecten gericht op ketenintegratie en nauwe samenwerking met de Europese retailers en geografische uitbreiding staan daarbij centraal. Voorts zal er aandacht worden besteed aan de verdere integratie van LPR en, de ontwikkeling en de implementatie van het nieuwe ERP-systeem, echter zonder afbreuk te doen aan de dienstverlening.

Met als unieke eigenschap de product- en marktkennis en de nauwe samenwerking met de tuinbouwsector, in de hoedanigheid van zowel klant, operationele partner als aandeelhouder, blijft het vertrouwen in de toekomst hoog.

13. KENNISCENTRUM VOOR DUURZAME TUINBOUW (KDT)

KDT blijft in eerste instantie de activiteiten uitvoeren die vanuit het vroegere DRC werden opgestart, zijnde advieskaarten opstellen, erkenningen aanvragen voor kleine teelten en een sectoraal residubewakingsplan opmaken.

Elk jaar komen er echter wel onverwachte zaken opduiken, die een onmiddellijke aanpak vereisen. Na de EHEC-crisis in 2011 had Duitsland in 2012 met een, voor bepaalde marktpartijen, zo mogelijk nog grotere crisis te maken, namelijk QAV of Quaternaire Ammonium Verbindingen. Ook dit leidde alweer tot een algemene 'staat van paraatheid' en (inter)nationaal overleg met diverse actoren.

1. Verdere verbreding

Van bij de oprichting is steeds vooropgesteld dat blijvend naar een verbreding van het draagvlak gezocht diende te worden. In de Raad van Bestuur was daardoor nog een plaats als adviserend lid voorzien voor de Vlaamse provincies. Deze kreeg invulling vanuit de plantaardige proefcentra, met Raf De Vis als vertegenwoordiger.

Ook de producentenorganisaties Ingro, De Schakel en Vegras tonen interesse in de werking van KDT. Met deze coöperaties werd een overeenkomst gemaakt over een aantal diensten die vanuit KDT worden verstrekt. Deze samenwerking, zonder lidmaatschap, verloopt prima.

Door het ontslag van Greenpartners cvba en de naamswijziging van BRAVA cvba tot Coöbra cvba wijzigde de samenstelling van de effectieve leden van KDT.

2. KDT-advieskaarten – een handig instrument bij een geïntegreerde teelt

De KDT-advieskaarten zijn intussen een begrip geworden in de Belgische tuinbouw en de opmaak ervan blijft voor KDT één van de belangrijkste activiteiten. Nagenoeg voor alle groentesoorten en voor aardbeien worden deze kaarten opgesteld. Een snel wijzigende wetgeving op het vlak van gewasbescherming zorgt er echter voor dat deze publicaties zeer snel achterhaald worden. Vandaar wordt op regelmatige tijdstippen een update opgemaakt en verspreid onder de gebruikers. Het zijn handige werkinstrumenten voor de producent en ze bieden een stevig houvast waar de teler altijd op terug kan vallen. Als de producent deze richtlijnen goed opvolgt, bestaat het risico op overschrijdingen in feite niet. Tevens beschikt hij hiermee over extra informatie over selectiviteit, antiresistentie-beleid en mogelijke

wijzigingen. In het kader van een toekomstige wettelijke verplichting tot 'geïntegreerde productie' worden deze kaarten zo mogelijk nog belangrijker instrumenten.

3. Residumonitoring en analyseresultaten

Per kwartaal vraagt KDT de resultaten van de residuanalyses op bij alle VBT-leden. Alle resultaten worden getoetst aan de wettelijke en bovenwettelijke residulimieten die in de sector gangbaar zijn. Deze verzamelde gegevens dienen dan weer als basis voor het residubewakingsplan van de volgende jaren. Op die manier wordt een risico-gebaseerd plan opgesteld, waarbij teelten met een hoger risico op het terugvinden van residuen bijgevolg frequenter bemonsterd worden. De bevindingen worden jaarlijks overlegd met het FAVV.

4. 'Kleine teelten' verdienen ook een wettelijk kader voor gewasbescherming

Ondanks aanhoudende inspanningen blijft er een tekort aan wettelijk toegelaten gewasbeschermingsmiddelen voor de zogenaamde 'kleine teelten'. Kleine teelten zijn teelten die op een beperkte schaal geteeld worden en waarvoor de producent of verdeler van gewasbeschermingsmiddelen weinig interesse heeft om een erkenning aan te vragen. KDT blijft uiteraard veel aandacht hebben voor de problematiek. Het is daarbij van het grootste belang dat deze knelpunten vanuit de praktijk – de telers – kenbaar gemaakt worden en dat gezocht wordt naar de meest efficiënte aanpak bij de opmaak van een aanvraagdossier.

5. Microbiologie krijgt meer aandacht

In 2011 werd de groentesector in Europa opgeschrikt door de grootste crisis sinds decennia. De uitbraak van de EHEC-bacterie in Duitsland had zeer ernstige gevolgen voor de ganse primaire plantaardige sector. Dit heeft geleid tot overleg tussen België, Nederland en Duitsland om te werken aan een uniforme aanpak op het vlak van mogelijke microbiologische contaminatie. Belangrijk daarbij is dat ook andere schakels in de keten – de handel – daarbij betrokken zijn en dat experts in microbiologie meewerken aan het plan.

6. Quaternaire Ammonium Verbindingen

In 2012 was er plots de onverwachte aanwezigheid van Quaternaire Ammonium Verbindingen bij een aantal Duitse producten. Deze stoffen, die vooral deel uitmaken van vele reinigings- en ontsmettingsmiddelen,

bleken echter ook aanwezig te zijn in een aantal plantenversterkingsmiddelen, zonder dat deze op het etiket vermeld werden. Dit heeft in Duitsland geleid tot de vernietiging van tonnen groenten en fruit en vele vragen vanuit de handel. Door een goed overleg met

een aantal Duitse instanties, waaronder vooral QS, kon de situatie op de voet opgevolgd worden en is de schade voor de Belgische tuinbouw beperkt gebleven. Een blijvende alertheid en proactieve kennisopbouw blijven hun nut tonen.

KDT-advieskaarten

